

NORD-NORSK SJAKK

Nr. 6

SEPTEMBER 1978

Kr. 5.—.

Noe å satse på?

NM 1980 i Finnmark. En utrolig tanke, vil mange si. Kanskje det, men Hammerfest Sjakklubb og sikkert også Kirkenes Sjakklubb vil være interessert i et slikt arrangement. Hvorfor da et spørsmålsteget når det utvilsomt kunne presses igjennom.

Et prikkfritt arrangement er null verdt dersom spillerne uteblir.

Av gammel erfaring vet vi at distansen Oslo — Finnmark er utrolig mye lengre og adskillig dyrere enn for eksempel distansen Finnmark — Oslo. Dette er en kjennsgjerning vi ikke kommer bort fra. Når vi så vet at for mange klubber er likegyldig enten det spilles i nord eller sør, ja da er vi ved sakens kerne. Er grasrota stemt for et NM arrangert så langt mot nord.

Skriv til bladet og si din mening slik at tendensen kommer tydelig frem. Det er ikke overflod av tid til forberedelser av et slikt arrangement. Forhastede arrangementer har vi eksempelvis nok av. Det vil finnmarkingene ikke ha sittende på seg.

KJ.

NORD-NORSK SJAKK

Postboks 278 - 9601 Hammerfest

Tlf. (084) 11 948

Postgiro: 3986999

Årsabonnement kr. 50.-

REDAKSJON:

Partired.:

Frans Larsen

Layout:

Knut Fagerhaug

Forr. fører:

Kjell Johannessen

KONTROLLER SPILLET MED RIKTIGE TREKK KJØP FORNUFTIG

Hella lysutstyr	Volvo biler	Dex reserve- deler	Bilrekvi- sita
Yamaha motor- sykler	Verktøy maskiner	Motorsykkel- utstyr	Honda motor- sykler
Ro- båter	Båtutstyr	Yamaha påhengs- motorer	pass- båter

Bilco

BOKS 488
9001 TROMSØ

SENTRALBORD:
083 - 87 040

TELEX:
64 157

TROMSØ KIRKENES VADSØ LAKSELV HAMMERFEST

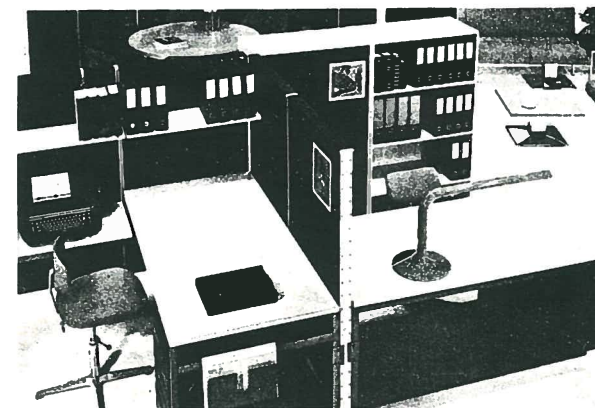
ALTA FINNSNES HARSTAD NARVIK OSLO

LES

Finnmarken

— eneste dagsavis i Øst-Finnmark — Norges største fiskeridistrikt.

VIDEO kontorlandskap fra I S K U

Når det gjelder møbler
for offentlig miljø,
kontakt oss
for brosjyrer og priser.

ISKU

FABRIKKER,
FINLAND

City

Hovedforhandler for Nord-Norge
MØBLER A/S

Alt i møbler for hjem og offentlig miljø
Postboks 214 - 9501 Alta - Tlf. 35 693

Vi presenterer oss selv!

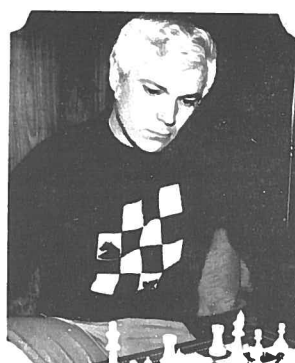
v/KJELL JOHANNESSEN

Frans

Knut

Kjell

Leserne skal i dette nummer få litt nærmere kjennskap til det trøhodede redaksjonstrollet. Vi vil presentere oss selv og fortelle dere hva hver enkelt bidrar med for at bladet skal få det innhold og utseende som det har. Nå skal det ikke stikkes under en stol at vi også har en annen bestemt hensikt, nemlig å vekke forståelse for hvor sårbar vår virksomhet er dersom grasrota ikke støtter opp om våre forlangender. Vi tenker da på bilder av klubbens spillere, resultatlister, partimateriale, partikommentatorer og deres tidsfrister samt betaling for tilsendte blader. Vi kan egentlig lite utrette uten den enkelte sjakkspillers forståelse og godvilje. Bare inngodd beskjedenhet forbyr oss å nevne at vi fortjener det.

SLIK BLIR BLADET TIL:

Frans får tak i stoffet, lager sitt manus som oversendes KJ. Fra KJ går stoffet til setterensomtil sist får laget ferdig fototrykk av stoffet og forminsket diagram. Sammen med ferdig

sats blir billedmateriale og annonser overlagt til korrekturene.

Så går det tilbake til setteren som skriver ny tekst. Denne blir klistret over den uriktige. Remsene blir så renklippet og vokset på baksiden, for å lette monteringsarbeidet. Knut lager layout'en og denne blir

fotografert. Negativene retursjeres av oss og bildene innmontert i negativet. Negativene oversendes så trykkeriet som leverer ferdige blader. Disse blir distribuert, og regninger for blader og annonser sendt ut og forhåpentligvis betalt.

Så er det på'n igjen!

FRANS LARSEN

Hjernen bak bladet om noen ennå skulle være i tvil om dette. Frans er pertentligheten selv, og hans manus er alltid feilfrie og bejublet av setteren. Partiredaktør som han er betinger at han spiller igjennom hundrevis av partier hver måned for å kunne bringe et representativt utvalg i hvert nummer. Utallige er de mennesker han kontakter for å få partistoff, resultatlister, kommentatorer osv., men også et utall av mennesker kontakter Frans, som er et levende leksikon mht. sjakk. Det arbeide han gjør må betegnes som blodslit og kan ikke skattes høyt nok, men det synes å være han fremmed. Betegnende nok går han stadig med nye planer, og det kan ta pusten fra enhver å høre at 100-200 nord-norske mesterpartier kan utgis i bokform. (Dersom KJ fortsetter å mase tilstrekkelig lenge! FL). Avdøde Sigurd Svedenborg har selvsagt en meget høy stjerne hos han, og i forbindelse med arrangementet av Sigurd Svedenborgs minneturnering har Narvik Sjakkklubb planer om utgivelse av hans beste partier i bokform. Hvem andre enn Frans er villig til å påta seg jobben.

Frans er ingen stridens mann, men det betyr ikke at han ikke har egne meninger eller er enig med deg. Striden koster tid som han heller vil benytte ute-

Typisk arbeidssituasjon for Frans.

lukkende til konstruktivt arbeid. En uvurderlig person innen nord-norsk sjakkliv!

Yndlingsuttrykk: Du,... æ tror neste nummer blir vanskelig å begrense!

KNUT H. FAGERHAUG

Kunstneren i vårt foretagende. Har bladet virket noe flatt og tafatt i layout'en, så har Knut ikke vært med. Knuts arbeide og blick for detaljer gjør at vi selv er meget fornøyd med bladets utseende. Det er ingen lett oppgave han har påtatt seg. Sjakkstoff er ikke hva layout-folket er mest glade for. Et sjakkblad kan lett forveksles med telefonkatalogen dersom

man ikke finner på noe ekstra. Knut elsker bilder, tegninger, streker, linjer og andre krummelurer som kan benyttes til å live opp stoffet.

I kampens hete skal ikke glemmes at det var Knut som over en kopp te (no stronger) luftet ideen om et eget nord-norsk sjakkblad. Det var visstnok dengang undertegnede kom noe nedslått fra NM og dens kverulantiske kongress som nesten klarte å avlive et

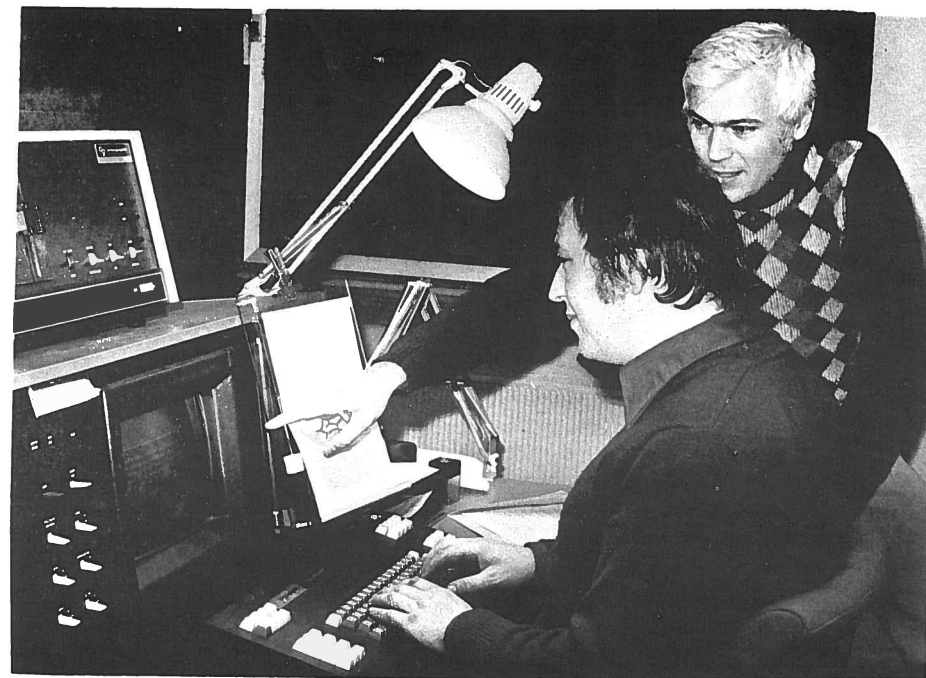
Slik ser det ut når Knut (kunstneren) er i sving med layoutarbeidet.

Norsk Sjakkblad, nettopp likhet med personen som
gjennoppstått fra de døde. kom med den.
Den ideen var gull verd i Yndlingsuttrykk (les tan-
ke): Æ må visst rette opp
det layout-forslaget.

TANNLEGE KJELL JOHANNESSEN

Postboks 278 – Tlf. (084) 11948

9601 HAMMERFEST

Operatøren, Stein Johansen, gjør en utmerket jobb og har alle tekniske hjelpemidler til rådighet, men likevel må forretningsføreren påpeke en unøyaktighet.

KJELL JOHANNESSEN

Om meg kan det sies mye stygt, og det gjør man. Bortsett fra å administrere og distribuere står jeg for «politikken». Det finnes ikke noe ønske om å være 13. mann til bords, men noen mener jeg er blitt det. Kritikken ødsles ut fra denne hånd, og innehavere av såkalte tillitshverv kan aldri føle seg trygge dersom de holder flere hviledager hellige enn tilrådelig. Det er påstått at Frans trengte en til å stange hull i muren, men at kantene nå forsøkes

polert av han selv. God hjelp er kommet til etter hvert og gjør at egen innsats med bladet begynner å få et overflødigstempel. S-kulle derfor et lyst hode trengte en murbrekker til å rydde praktiske hindringer av veien, så kunne vel saktens det la seg gjøre. Yndlingsuttrykk: Æ vedde på at det går.

Hva gjør du
for å skaffe nye
medlemmer i din
sjakkklubb

NM 1978

Svein H. Johnsen

Årets landsturnering (Risør 9. — 15. juli) ble en meget trangbodd affære, idet bortimot 400 sjakk-sugne nordmenn ble stuvet sammen i en bare middels stor gymsal. Når så været, som vanlig under NM, viste seg fra sin «beste» side, måtte følgene uvergerlig bli badstutemperaturer og dårlig luft i spillelokalet. Det totale sammenbrudd ble bare forhindret av det nyinnførte røykeforbudet.

Risør Sjakkklubb/Norges Sjakkforbund, som sto som ansvarlige arrangører, skal ha honnør for at de fikk rettet opp innkvarterings-fadesen, med god hjelp fra fru Fortuna (Caissa?). Et stort antall deltagere ble nemlig tatt grundig ved nesen idet de var lovet rom på et «sommerhotell». I tolvte time ble det klart at halvparten av dette overnattingstilbudet bortfalt pga. manglende kommunikasjon mellom arrangører og hotell. Det den dagen blide Sørland framskaffet i all hast snille mennesker som bidro med privat innkvartering, slik at «tema overbelastning» rant ut i utligning, dog i underkant.

Den nord-norske innsatsen kan denne gangen sett forbigs i stillhet, sin

vane utro. I seniorklassene var det kun Irbjørn Nimki fra Tromsø som utmerket seg i positivt retning. Ellers var det bare normalresultater og små skuffelser (f. eks. Reidar Jenssen i Kandidat) å spore.

I juniorklassene må først og fremst Tor Kr. Schølseths flotte resultat framheves. 6 poeng og sjetteplass i jr. A viser klart at Stein Jenssens 20-årsdag ikke markerte noe punktum for nord-norsk juniorsjakk. Også Georg Kroghs innsats i Lilleputt må nevnes. Vadsø-gutten fortsetter sin fine framgang fra NM i Bergen i fjor.

Den største skuffelsen sett med nord-norske øyne var at vi ikke var representert i eliteklassen, noe røykeforbudet paradoksalt nok får ta sin del av skylda for.

Konklusjonen får bli at vi gjorde det omtrent så grått som ventet, med to klare Finnmarks-pluss på juniorsiden, i et mesterskap som ikke vil få sin plass i æresgalleriet for arrangementssuksesser.

Neste års NM går i Molde.

Ellers får resultatlister og partiene tale for seg.

Arnold J. Eikrem

Sommeren 1978 har vært rik på sjakkbegivenheter ikke bare ute i den store verden, men også i vår hjemlige andedam:

Landsturneringen, NM, i Risør 9. til 16. juli.

Sjakkfestivalen i Skien 4. til 9. august.

Gausdal-turneringen 11. til 18. august.

Landsturneringen, som NM's offisielle navn lyder, bragte den ventede rekord, men den tidligere fra Sandefjord 1974, ble overgått med kun 2/10, slik at det totale antall var 376.

Risør 1978 vil nok ikke telles blant de gladeste NM-minner.

Den sørlandske sommer sviktet. Og det gledet nok mangel for selv med røykeforbudet, var luften i det trangt tettpakkede spillelokalet langt fra tilfredsstillende, for å si det mildt.

Tilsynelatende gled arrangementet ellers noenlunde bra, men bak kulis-sene slet den av Forbundet medbragte turneringsledelse både hårdt og tungt, med liten lokal assistanse.

Ragnar Hoen (38) var forhåndsfavoritt nummer en. Han var første deltager som arriverte til Risør, trakk nummer en på tabellen, var førstemann som vant et parti og endte på førsteplass.

Tor Kristiansen gikk sterkest ut, men tilsynelatende så det ut som om Hoen hele tiden hadde det hele under

kontroll.

Men, de usedvanlig mange og langtrukne hengepartier gav ikke det helt riktige situasjonsbilde.

Bjørn Tiller var den som i realiteten lå best an etter 6 runder, da han sprakk fullstendig. Deretter hadde Arne V. gulbrandsen sjansen til å passere Hoen, men en klart vunnet stilling, som var moden til oppgivelse fra Øystein Sande's side, ble til tap istedet. Og, dermed var alt duket for Ragnar Hoen.

Han sluttet et halvt poeng foran Gulbrandsen, og de aller fleste mente at han var en fortjent mester.

Ingen av vår fem IM'er stilte opp, Knut J. Helmers avsto i siste stund fra sin store sjanse til å ta sitt tredje

strake NM, som den første i historien.....

Spørsmålet er hvordan vi skal få gjort NM mere attraktivt for vårt toppsjikt.....

Det er mange andre tilbud som er mer forlokkende, også økonomisk.

Sett fra nord-norsk synspunkt gav Risør-NM ikke de gode resultater:

Stein Jensen og Gunnar Jodhnsen stilte ikke opp.

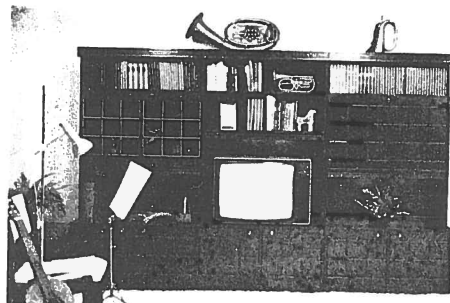
Reidar Jenssen's resultat var brukbart.

Tor Kr. Schølseth fra Kirkenes sto for en fin prestasjon — i overkant av hva man hadde ventet — med sin 6. plass i Junior A.

Georg Krogh's resultat i Lilleputt fortjener også ros.

Georg Krogh

Nordås veggseksjon 1400/3 B i mørk bursett kote med lydlist. Lengde 270 cm (90 x 3)

Det er noe tidløst over Nordås veggseksjoner

fra
NORDÅS INDUSTRIER A/S
NESTTUN

FORHANDLER:

H. T. Estensen

Vadsø

REPRESENTANT FOR NORD-NORGE: JOHN MYRSTAD A/S, 6010 SPJELKAVIK.

Marco leveres i hud og stoff. Treverket er laminert brunlakkert. Bord med tre- eller glassplate

HJ. BRUNSTAD A/S
SYKKYLVEN

Klasse Mester Elite.

(12 delt.)	
1. Ragnar Hoen, OSS	8.5
2. Arne V. Gulbrandsen, OSS	8.0
3. Øystein Sande, Bergen	6.5
4. Bjørn Tiller, OSS	6.0
5. Thomas Heiberg, Stjernen	5.5

Klasse Mester Kandidat.

(18 delt.)	
1. Ole Chr. Moen, OSS	6.0
2. Runar Mathisen, ASKO	6.0
3. Thor G. Harestad, ASKO	5.5
4. Trond Nilsen, Hamar	5.5
5. A. Kjelstrup-Olsen, ASKO	5.0
16. Reidar Jenssen, Tromsø	3.5

Klasse Mester.

(34 delt.)	
1. Arnold Mundal, ASKO	7.0
2. Terje Torgheim, Kongsberg	7.0
3. Svein T. Pesche, Larvik	6.5
4. Gaute Lindgard, Ski	6.0
5. Alf Øverås, Kongsberg	5.5
11. Johannes Heie, Tromsø	5.0
19. Kjetil Vollan, Bode	4.5
23. Gudmund Farestad, Varde	4.0

Klasse I.

(97 delt.)	
1. Ole E. Haugseth, Strømmen	7.5
2. Paul Johansen, Moss	7.0
3. Jon Reed, ASKO	7.0
4. Einar Hamre, Drammen	7.0
5. Einar Lauritzen, Riser	6.5
8. Ivvbjørn Mink, Tromsø	6.5
25. Arnold Andreassen, Tromsø	5.5
46. Erling Fløtten, Kirkenes	4.5
75. Erik Vembre, Bode	3.5
81. Svein H. Johnsen, Tromsø (av 6)	3.5
94. Ivar Brede Lie, Grane	2.0

Klasse II.

(87 delt.)	
1. Jan Svendsen, Namsos	7.5
2. Jan T. Mikkelsen, Bergen	7.0
3. Rudolf Michelsen, OSS	6.5
4. Geir H. Opsahl, "1911"	6.5
5. Arne Stavelin, OSS	6.5
56. Martin Schelseth, Kirkenes	4.0
79. Karl P. Jernberg, Tromsø	3.0
87. Jan H. Olsen, Bode	1.5

Klasse Junior A.

(44 delt.)	
------------	--

1. Pål-O. Liabetre, Tønsberg	7.0
2. Johan Berg, Namsos	6.5
3. Lars Eckhardt, Nordstrand	6.5
4. Svein G. Myrreng, Stjernen	6.0
5. Jøran Janesen, Asker	6.0
6. Tor K. Schelseth, Kirkenes	6.0
23. Arnt Ebbesen, Vadsø	4.5
37. Jan S. Berglund, H.fest	3.5

Klasse Junior B.

(51 delt.)	
1. Oddvar Stokkeland, Ganddal	7.5
2. Per O. Solheim, Florø	7.0
3. Tore Brekke, Bergen	6.0
4. Lars E. Øi, Bergen	6.0
5. Bjørn E. Teistel, OSS	6.0
25. Bjørn M. Simonsen, Narvik	4.5
39. Alf O. Berglund, H.fest	4.0

Klasse Lilleputt.

(32 delt.)	
1. Jan Haugland, Sandnes	8.0
2. Einar Brekken, Ganddal	7.0
3. Geir O. Wersland, Hinna	6.0
4. Karle Stangeland, Sandnes	6.0
5. Knut E. Johnsen, Moss	6.0
8. Georg Krogh, Vadsø	5.5

SICILIANSK

Hvit: Tor A. Hauge,
ASKO

Sort: Reidar Jenssen,
Tromsø

Klasse Mester Kandidat.

1. e4, c5. 2. b3

Westerinen har spesialisert seg på dette trekket, men han spiller det som regel først etter 2. Sf3, e6, og da er det gunstigere.

2. -Sc6. 3. Lb2, Sf6. 4. e5, Sd5. 5. g3, d6. 6. exd6, Lxd6! 7. Lg2, e5! 8. Se2, Lg4. 9. f3

Hvit likte ikke 9. Sbc3, Sxc3. 10. Lxc3.

9. -Le6. 10. Sbc3, Le7. 11. 0-0, 0-0-0!

Sorts angrepsmuligheter ser unektelig mer lovende ut enn hvits!

12. Sxd5, Åxd5. 13. d3, h5. 14. Sc3, Le6. 15. Sb5, Dd7. 16. De1, h4. 17. f4

Hvis 17. Lxe5?, så 17. a6! 18. Sc3, Sxe5. 19. Dxe5, Lf6. 20. De1, Dd4 +.

17. -hxg3?!

Litt forhastet. Bedre var 17. -a6 og siden hxg3.

18. Dxc3!?, Sd4. 19. Lxd4, cxd4. 20. a4, a6. 21. f5!

Meget listig, 21. -Lxf5? 22. Dxe5!, axb5. 23. Dxf5 med bortimot fordelaktig sluttspill.

21. Ld5. 22. Lxd5, Dxd5. 23. Sa3

Som vanlig er Hauge i tidsnød. Nå har han bare 8 min. igjen på 17 trekk.

23. -Th5?

Bedre var 23. -Ld6! 24. Sc4, Lc7 med klar fordel for sort.

24. Sc4, Kc7. 25. Df3?

Bedre er selvsagt 25. Dxe5 +, Dxe5. 26. Sxe5.

25. -Dxf3. 26. Txf3, Tdh8. 27. Tf2?

Hvit er langt fra sjanseløs etter 27. h3!, Txb3. 28.

Reidar Jenssen

Txb3, Txb3. 29. Sxe5, men sort står likevel best, f. eks. 29. -f6. 30. Sg6 (30. Sc4, Tg3 +! 31. Kh2, Tf3. 32. Tg1, Lf8), Ld6. 31. Tf1, Kc6. 27. -Lg5! 28. Kh1, Lf4. 29. Txf1, f6. 30. Sd2?, Txb2 +. 31. Kg1, Le3. 32. Sf3, Txf2. 33. Txf2, Th5. 34. Oppgitt.

(Komm. av Arnold Andreassen).

Expert-butikken har TV og stereo for konger og dronninger

Her er vi:

BODØ:

A/S Ramek, tlf. 081-24 025

BRØNNØYSUND:

Slotvik Radio/TV-service
tlf. 078-22100-680

HONNINGSVÅG:

Chr. Tuv & Co., tlf. 084-72 224

MO I RANA:

Musikkhuset Arne Viken & Co.
tlf. 078-50 719

RAMBERG:

Ramberg Elektro
tlf. 088-93 206

SVOLVÆR:

A/S Tromsø El-Rad
tlf. 081-70100-561/870

TROMSØ:

A/S Tromsø El-Rad
tlf. 083-85 435

VESTERÅLEN (BØ):

Johnsen & Co., tlf. 012-60

NIMZO-INDISK

Hvit: Timo Nurmi,
ASKO
Sort: Johannes Høie,
Tromsø.

Klasse Mester:

1. d4, Sf6. 2. c4, e6. 3. Sc3,
Lb4. 4. a3?!

Den såkalte Sämisch-varianten. Her skal hvits løperpar samt bedre sentrum og utvikling kompensere svakheten i bondestrukturen. Men legger man dagens stormesterpraksis til grunn (det benyttes omtrent ikke i de kretser), synes svart å ha lite å frykte. Dessuten hadde jeg dagen i forveien netopp spilt igjenom et parti med varianten (Nicklasson-Adamski, Lodz 1978, 0-1 etter 24. trekk), så teksttrekket kom som en behagelig overraskelse.

4. -Lxc3+. 5. bxc3, b6. 6. f3, Sc6. 7. e4, La6. 8. Ld3, Sa5. 9. De2?!

Mer vanlig er 9. e5 eller 9. Da4.

9. -h6! 10. Tb1?

Regulært tempotap. Å bytte Sa5 mot Lc1 var aldri i mine tanker.

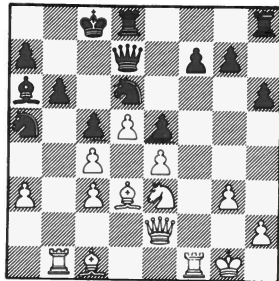
10. -d6. 11. Sh3, c5. 12. d5, e5. 13. Sf2, Dd7. 14. Sd1, Sh5!

Med idéen 15. -Da4. 16. Se3, Sf4. 15. g3, 0-0-0. 16. f4, Sf6. 17. fxe5?

En stygg posisjonell brøler som gir svart en kjempespringer på d6. Bedre er utvilsomt, som Nurmi selv anga etter partiet, planen Se3 fulgt av Lc2-a4-b5.

17. -dxe5. 18. 0-0, Se8. 19. Se3, Sd6.

En springer a la Nimzowitsch, og attpå til i hans åpning.

20. Tf2

For å kunne besvare Da4 (etter at f7 er dekket) med Lc2.

20. -f6. 21. Kg2, Kb8. 22. Kg1, Tdf8. 23. Df1

Hvit har absolutt intet spill.

23. -Tf7. 24. Kh1, Thf8. 25. g4, h5. 26. h3(?), hxg4. 27. hxg4, Th8+. 28. Kg1, Tff8. 29. Tbb2, Th7. 30. Th2, Tfh8. 31. Txb7, Txb7. 32. Tg2, De8. 33. Th2, Txb2. 34. Kxh2, Kc7.

34. -Da4 kunne besvares med 35. Dh3 med truselen 36. Dh8+. Nå finnes derimot ikke noe effektivt forsvar mot truselen Da4. De siste trekkene før tidskontrollen skjedde i tidsnød for hvit og gjorde derfor oppgaven for svart noe lettere enn nødvendig.

35. Sf5, Dh8+. 36. Kg3, Lxc4. 37. Lxc4, Saxe4. 38. Sxd6, Sxd6. 39. Da6, Sxe4+. 40. Kf3, Dh1+.

Det ble gjort klart til hengeparti, og hvit skulle utføre hemmelig trekk, men etter noen minutters grubling ga han opp. F. eks. 41. Ke3, Dxc1+. 42. Kxe4, Df4+. 43. Kd3, Df1+ eller 41. Ke2, Sxc3+.

Johannes Høie

42. Kd2 (42. Kf2, Dxd5. 43. Dxa7+, Db7), Dd1+. 43. Kxc3, Dxc1+. 44. Kb3, Dd1+ fulgt av 45. -Dxd5.

(Komm. av Johannes Høie).

RETI

Hvit: Gaute Lindgård,
Ski

Sort: Johannes Høie,
Tromsø

Klasse Mester.

Det følgende partiet var utvilsomt noe av det dårligste som ble prestert i mesterklassen i Risør, noe begge spillerne bidro til. Men temmelig underholdende er det, ihvertfall når man spiller igjennom det etterpå. Dessuten viser det hvor utrolig vekslende praktisk sjakk kan være.

1. Sf3, Sf6. 2. g3, g6. 3. Lg2, Lg7. 4. 0-0, 0-0. 5. c4, d6. 6. Sc3, e5. 7. d3, a5. 8.

Tb1, Sc6. 9. Sg5!?, h6.

Her forsto jeg ingenting.

10. Se4, Sxe4. 11. dxe4(!)

Den eneste logiske konklusjon jeg kunne trekke av hvits 9. -11. trekk var at mannen på en eller annen måte ikke kunne være helt normal. Etter partiet viste imidlertid Lindgård meg at hvit fortsatt har hevdet sin åpningsfordel, noe de følgende trekk viser.

11. -Le6. 12. Sd5, Se7?

Bedre er som hvit anga etter partiet 12. -Sb8.

13. Le3, c6?

En ulykke kommer sjelden alene.

14. Lb6

Dette hadde jeg rett og slett oversett.

14. -Dd7. 15. Sc7.

Først her gikk det opp for meg at jeg sto dårlig, og da 15. -Tac8. 16. Sxe6, Dxe6 gir hvit fordel, samt at svart får en stilling som inneholder for ham veldig lite spill, spilte jeg uten å undersøke konsekvensene noe særlig...

15. -c5?! 16. Sxa8, Txa8.

17. Dd2, Sc6. 18. ffd1

Med ideen Lxc5, noe jeg hadde fått meg meg da jeg gjorde mitt 15. trekk, men noe særlig mer hadde jeg

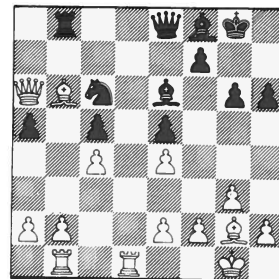
ikke fått med.

18. -Dc8.

Ikke 18. -De8. 19. Lc7.

19. Dxd6, Lf8. 20. Dc7, De8. 21. Dxb7, Tb8. 22. Da6

Her vurderte jeg alvorlig å gi opp, men husker Tartakowers regel om at ingen noensinne har forbedret sin stilling ved å gi opp. Samtidig hadde jeg fått øye på en liten felle.

22. -Sd4. 23. e3??

Etter avslag på a5 er det meget mulig jeg hadde glemt Tartakowers regel.

23. -Ta8. 24. Db7, Tb8. 25. Dc7, Tc8. 26. exd4!?

Hvit vil spille videre. 26. Dxe5, Lg7. 27. Dd6, Lf8. 28. De5, Lg7 er naturligvis remis. (29. Df4??, Se2+).

26. -Txc7. 27. Lxc7, exd4. 28. b3, a4. 29. b4, cxb4. 30. Txd4, Dc6. 31. Le5?, Dc5.

32. Lf6, Le7. 33. Lxe7, Dxd4. 34. h4?

Hvorfor hvit ikke slo på b4 med sikker remis, er meg en gåte.

34. -b3. 35. axb3, axb3. 36. Lf1, Lxc4. 37. Lxc4, Dxc4. 38. Lf6

Etter god hjelp fra motstanderen har svart snudd en klart tapt stilling, og i seiersrusen overså jeg hvor giftig hvits siste trekk var.

38. -Kf8??

Etter 38. -Dc2 hadde jeg utvilsomt fått et meget uforventet helpoeng. Nå skjer imidlertid rettferdigheten fyllest.

39. Td1

Dermed er stillingen utlignet, skjønt jeg noen sekunder trodde jeg sto til blankt tap.

39. -Dc8. 40. Kg2, Kg8. 41. Td2, Kh7.

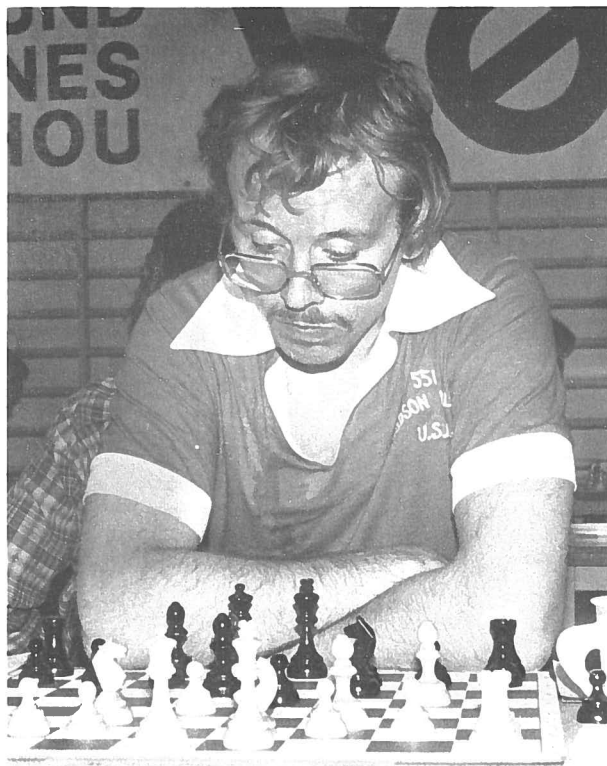
Dette var det hemmelige trekket, og partiet skulle gjenopptas en time senere. Etter en time med, fra min side, forvirrede analyser var jeg alvorlig redd for å tape hengepartiet. Så da Lindgård spilte 42. f3 og tilbød remis, mottok jeg. Det er håpløst for svart å utnytte sin materielle fordel. Hvit kan bare stille seg passivt opp med Kg2, Tf2 og Lb2, hvorpå eneste vinstmulighet er å trenge inn via e3 med kongen, samtidig som dronningen kontrollerer feltet e1. Dette hindres lett med Lc1+ når kongen går til e3.

Konklusjonen på dette partiet må ihvertfall bli at uavgjort 0-0 istedet for et halvt poeng hver hadde vært et mer rettferdig resultat.

(Komm. av Johannes Høie).

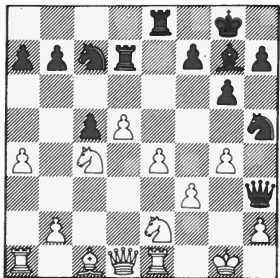

Hva gjør du
for å skaffe nye
medlemmer i din
sjakkklubb

Kjetil Vollan

KJETIL VOLLAN

JOHAN JOHANSEN

Klasse Mester.

20. -Dxf3!

Sort har lenge stått bekymringsfullt i partiet, men

etter hvits svake 20. g4? snur bladet seg fullstendig.

21. gxf5, Txe4. 22. Sd2.

Hvit er forsvarsløs. Varianten 22. Se3, Txe3. 23. Lxe3, Dxe3+. 24. K-, Txd5 er håpløs, og heller ikke 22. Ta3 kan redde partiet, selv om Vollan måtte se opp for fellen 22. -Tg4+. 23. Sg3, Ld4+? 24. Dxd4! Sort spiller selvsagt det enkle 23.

NATURVERN?
DET GJØR DU
KLOKT !!

-Dxd1 fulgt av avslag på c4. 22. -Tg4+. 23. Sg3, Ld4+. 24. Oppgitt.

(Komm. av Frans Larsen).

SLAVISK

Hvit: Kristian Sagen,
Asker

Sort: Ivbjørn Nimki,
Tromsø

Klasse I.

1. d4, d5. 2. c4, Sf6.

Her oppnår hvit fordel gjennom 3. cxd5, Sxd5. 4. Sf3, Lf5. 5. Db3, e6. 6. Sc3, Sc6. 7. e4, Sxc3. 8. exf5!, Sd5. 9. a3, Dd6. 10. Dxb7, Tb6. 11. Da6, Le7. 12. Sb5, Tb6. 13. Lxc6, Txc6. 14. Dd3, exf5. 15. 0-0, 0-0. 16. Dxf5 (Lipnicki — Bondarevskij, Sovjet-M. 1951). Sort spiller best 4. -g6 med overgang i avbyttevarianten i Grünfeld-Indisk, som ifølge Karpov ennå er uklar. 3. Sc3, c6.

Spillerne er nu havnet i Slavisk etter trekkomkastning.

4. e3, Lf5. 5. Ld3.

Hvit velger å gå ut av teorien som foreskriver 5. cxd5, Sxd5. (5. -cxd5 gir hvit klart overtak: 6. Db3, Lc8). 6. Lc4, e6 med liten hvit fordel.

5. -Lxd3.

Bort med hvits gode løper!

6. Dxd3, Sbd7. 7. Sf3, dxc4. 8. Dxc4, e6. 9. 0-0, Ld6. 10. e4

Hvit truer 11. e5 med offisersgaffel. Begynner tabbe, en trusel som ikke er et ledd i en plan er en feil!

10. -e5!

Tar tyrene ved hornene!

11. dxe5, Sxe5. 12. Sxe5, Lxe5. 13. f4?

Posisjonell bukk, åpner sin egen stilling uten at utviklingen er fullført. Der er manglende kommunikasjon mellom offiserene foreløpig. Hvit må først spille 13. Lg5, så mobilisere a-tårnet med dronningstrussel og deretter f4.

13. -Ld4+. 14. Kh1, Sg4.

Truer kvalitetsgevinst, tror hvit, men der er bare remis ved evig sjakk.

15. h3?

Sort skal hjelpes til å vinne, for dette er nok en svekkelse av kongestillingen. Et slag i luften er denne trusel! (sic!) Brukbart, men ikke sterkt er 15. De2, men hvit vel får best stilling gjennom 15. g3!, f. eks. 15. -Sf2+. 16. Kg2, Lxc3. 17. Txf2!

15. -h5!

Derfor er ikke hvits trekk godt.

16. De2?

Også her hindrer 16. g3! sorts enkle plan.

16. -Dh4! 17. Sd1?

Hvit vil fremdeles redde kvaliteten!! Men nå er det for sent, min venn.....

17. -Dg3!

Å, var det det han mente.

18. Oppgitt.

(Komm. av Wiggo H. Eilertsen).

ENGELSK

Hvit: Svein H. Johnsen,
Tromsø

Sort: Sten Bjertnes.

Klasse I.

1. c4, Sf6. 2. Sc3, g6. 3. g3, Lg7. 4. Lg2, 0-0. 5. e4.

Denne populære oppstillingen ble først lansert av Nimzowitsch og ble senere med hell praktisert av Botvinnik og kjennetegnes i dag som Botvinnik-systemet. Hvit fastlegger sentrum og har senere — muligheter for aktivt spill på dame- eller kongefløyen, hvilket vi også vil se demonstrert av S. H. Johnsen.

5. -d6. 6. Sge2, c5.

Dette er sorts beste og sikreste fortsettelse for å få kontroll over sentralfeltet d4 samt senere få muligheten til å åpne diagonalen for Lg7.

7. 0-0, Sc6. 8. d3.

Dersom hvit ønsker å få spilt d4, må dette først forberedes med 8. d3 og dernest Le3. Straks 8. d4? fører til 8. -cxd4. 9. Sxd4, Sxe4 osv.

8. -Lg4.

Svart kunne med fordel her straks strebe etter å forsterke kontrollen over feltet d4 med 8. -Se8 etterfulgt av springermanøveren Sc7-e6-d4. Riktignok ville dette ta tid.

9. h3, Ld7. 10. Kh2, a6. 11. f4, Tb8. 12. Le3, b5. 13. Dd2, Dc7.

Et tilsynelatende solid trekk. Dronningtrekket er inaktivt og innleder en serie med passive og avventende trekk som sørger for at sort forblir på defensiven. Et

mer nærliggende trekk var her 13. -bxc4 og etter 14. dxc4 står sort litt friere. Bl.a. kan nu ikke hvit umiddelbart spille Sd5 da det henger på b2.

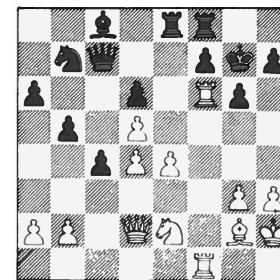
14. Sd5, Sxd5. 15. cxd5, Sd8.

15. -Sd4 frister mer enn stallen.

16. d4, c4. 17. f5, Sb7. 18. Lg5, Tbe8. 19. f6, exf6. 20. Lxf6, Lxf6.

Og sort har fått blottlagt de mørke felter på kongefløyen.

21. Txf6, Kg7. 22. Taf1, Lc8.

23. h4

Mer direkte var 23. Sf4 etterfulgt av Sh5+, f. eks.

A.

23. -h6. 24. Sh5+, Kh7. 25. e5, dxe5. 26. Tc6 osv.

B.

23. -De7. 24. Sh5+, gxh5. 25. Dh6+, Kh8. 26. e5 etterfulgt av Le4.

23. -Lg4. 24. Sg1, De7. 25. Dg5, h5. 26. e5, dxe5. 27.

SJAKKVENNER!
VARE ANNONSØRER ER OGSÅ
VERDT ET INNGÅENDE
STUDIUM

Le4, exd4. 28. Lxg6, De3. 29. Txf7+, Txf7. 30. Txf7+, Kg8. 31. Df6, oppgitt.

(Komm. av Roar Lindblom).

FRANSK

Hvit: Arnold Andreassen, Tromsø
Sort: Erling Fløtten, Kirkenes.

Klasse I:

1. e4, e6. 2. d4, d5. 3. Sd2, c5. 4. exd5, Dxd5.

Sort unngår dermed en isolert d-bonde, men får vansker med å finne en tilfredsstillende plassering for Lc8. Dette medfører en litt passiv stilling som helhet.

5. Sgf3, Sc6?!

At dette ikke var god latin visste jeg godt, men at det nå effektivt kunne straffes gjennom 6. c4, Dd8. 7. d5!, exd5. 8. cxd5, Dxd5. 9. Lc4 fant jeg dessverre ikke ut over brettet. 6. Lc4, Dd8. 7. 0-0?, a6. 8. a4, Sf6?

Sort kunne uten risiko spilt 8. -Sxd4! (8. -cxd4. 9. Sb3). 9. Sxd4?, Dxd4.

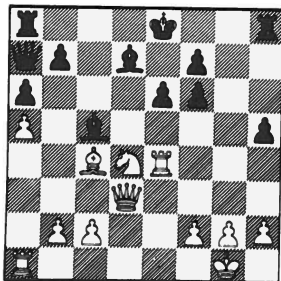
9. Sb3, Sa5. 10. Sxa5, Dxa5. 11. Lg5, cxd4? 12. Lxf6!

Dette burde sort ikke tillatt å skje. Kanskje håpet han å få til noe i g-linjen. 12. -gxf6. 13. Sxd4, h5? 14. Te1, Db6. 15. Dd3, Lc5. 16. a5, Da7. 17. Te4(?)

Siden jeg overså at etter 17. Sxe6! truer det matt på

d8, slik at Lxf2+ og Lxe1 ikke er mulig, ble det ikke noe av dette offeret. Det ville isåfall måtte fulgt 17. -fxe6. 18. Dg6+ eller 17. -Lxe6. 18. Txe6+!, fxe6. 19. Dg6+, i begge tilfeller under langt bedre betingelser enn det som senere følger.

17. -Ld7.

18. Sxe6!?(?)

Tidligere forsøk på å leke angrepsspiller har gitt et heller magert utbytte, men jeg forsøker igjen. Det ble imidlertid for mye dårlig utviklet intuisjon og for lite konkrete varianter bak analysen.

18. -fxe6! 19. Txe6+, Lxe6. 20. Dg6+

Det kostet mye å få lov til å komme til g6.

20. -Ke7?

Nettopp hva jeg hadde kalkulert, derimot ikke 20. -Kd7! (det feltet løperen sto på), hvoretter hvit bør være fornøyd med evig sjakk hvis sort spiller riktig.

21. Dg7+, Kd6. 22. Td1+, Kc6.

På 22. -Ld4 vdille fulgt 23. Dxf6, og sort kan neppe overleve.

23. Lxe6, Thd8?

Sort er fortsatt delvis sjokkskadet og spiller altfor hurtig. Mellomtrekket 23. -

Lxf2+ (gir plass til kongen på c5) ville stilt hvit overfor langt større problemer.

24. Ld7+, Kc7. 25. Le8+, oppgitt.

(Komm. av Arnold Andreassen).

ORANGUTANG

Hvit: Per K. Hansen, Bøler
Sort: Svein H. Johnsen, Tromsø

Klasse I:

1. b4, e6.

Mulig er også 1. -d5 med hensikten å få dronningløperen ut til f5. Jeg har aldri riktig forstått hvorfor 9 av 10 sjakkspillere velger å mure løperen inne i denne åpning, men Johnsens variantvalg er selvsagt solidt og fullt spillbart.

2. Lb2, Sf6. 3. b5, c5. 4. c4, d5. 5. e3, Ld6. 6. f4?!

En bedre plan synes å være 6. Sf3 for å fortsette utviklingen med d4.

6. -d4?!

Det dreier seg om sentralfeltet e5, og med bonde-trekket igangsetter sort meget radikale midler i kampen om dette. Hvit burde i sitt neste trekk tatt imot hansen og slått av på d4.

7. g3(?), e5. 8. Dc2, Da5. 9. fxe5, Lxe5. 10. Ld3?

Dette utviklingshemmende trekk kan umulig være godt og kunne f. eks. bedre vært erstattet med 10. exd4, cxd4. 11. Sf3.

10. -Sg4(!)

Nå bærer det løs for alvor! Sort konsentrerer seg om de svake felter på f2 og

e3, og grunnet truselen 11. -Sxe3 ser hvit seg nødsaget til å foreta en kunstig rokade. Som vi snart skal se, er dette ikke helt tilfredsstillende, da Johnsen har følgende morsomme og originale dronningmanøvre på lager. 11. Kf1, Db6! 12. Kg2.

Varianten 12. Sf3, dxe3! er ikke god for hvit!

12. -Df6. 13. Sh3

Heller ikke nå er det mer naturlig 13. Sf3 spillbart, f. eks. 13. -dxe3. 14. Lxe5, Sxe5. 15. Tf1 (15. Sxe5?, Df2 matt), Sxf3. 16. Txf3, Lh3+ og vinner. Derimot ikke 16. -Dxa1? 17. Sc3, og sorts dronning er fanget!

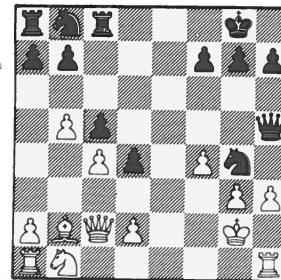
13. -Dh6.

Truer 14. -Dxh3+! osv. 14. Sf4, Lxf4. 15. exf4, 0-0. 16. Lf5?

Her burde hvit heller etablert kontakt mellom tårnene med 16. Sa3, Te8. 17. h4, og hvit kan fremdeles kjempe.

16. -Dh5! 17. Lxc8, Txc8.

18. h3

18. -Te8!

En praktfull angrepsfortsettelse av ideriske Svein H. Johnsen! Springerens ofres, tårnet på e8 byttes av mot hvits kongetårn, og sorts gjenstående angrepspotensiale er tårn/springer hjemme på båsen pluss en

enslig dronning på h5. Men det er tilstrekkelig!

19. hxc4, Te2+. 20. Kf1, Dxh1+. 21. Kxe2, Dg2+. 22. Ke1

Hvit er tvunget til å plassere kongen i den åpne e-linje, for ellers følger jo 22. Kd1, Df1 matt eller 22. Kd3, Df3 matt!

22. -Sd7. 23. Dd3.

Kongen skal sikres fluktfelt på c2, men heller ikke 23. Da4, d3! eller 23. Db3 er bedre: 23. -Dh1+. 24. Ke2, Te8+. 25. Kd3 (25. Kf2, Sf6 osv. som i partiet), De4 matt.

23. -Dg1+!

Den siste finesse. På 24. Df1, Te8+.

24. Ke2, Te8+. 25. Kf3, Dh1+. 26. Kf2, Sf6. 27. Df3, Se4+. 28. Oppgitt.

(Komm av Frans Larsen).

SPANSK

Hvit: Erik Vembre, Bodø
Sort: Svein T. Dysterud, Strømmen

1. e4, e5. 2. Sf3, Sc6. 3. Lb5, Sf6. 4. 0-0, d6. 5. d4, Ld7. 6. Sc3, exd4. 7. Sxd4, Le7. 8. Sxc6, Lxc6.

For å unngå ytterligere avbytte kan 8. -bxc6 komme i betraktning.

9. De2, 0-0. 10. Lxc6.

Så langt har spillerne fulgt teorien, som nå fortsetter med 10. Lg5 osv. Vembres oppstillingsplan med avbytte på c6 og løperutvikling til f4 er det selvsagt intet å si på.

10. -bxc6. 11. Lf4, Se8?

Sort likte muligens ikke fremstøtet e5, men det står ingen steder skrevet at sort

Erik Wembre

skal slå på e5. Bedre må f. eks. 11. -Te8 være.

12. Tad1, Dc8.

Også litt kunstig. Sort kunne prøve å avlaste sitt spill med 12. -Lg5.

13. Td3!

Rett på sak! Hvits angrepsplan er forbløffende enkel, men skal av den grunn ikke undervurderes.

13. -Lf6. 14. Th3, g6?

**SJAKK-
VENNER!**

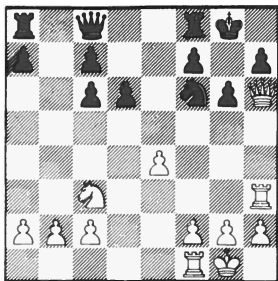
Våre annonsører
er også verd
et inngående
studium!

Truselen 15. Dh5, h6. 16. Lxh6 ga riktignok grunn til bekymring, men denne svekkelsen gjør bare skaden vondt verre. Sort kunne forsøke 14. -Lxc3 for å besvare et ev. dronningutfall til h5 med Sf6.

15. De3, Lg7. 16. Lh6, Sf6?

Den avgjørende feil. En mulig forsvarsvending i en vanskelig situasjon var 16. -f6, f. eks. 17. Lxg7, Sxg7. 18. Dh6, Kf7!

17. Lxg7, Kxg7. 18. Dh6+, Kg8.

Som man lett kan se av diagramstillingen, er det kun springeren på f6 som står i veien for mattvendingen Dxb7. Altså må springeren fjernes, og det er dette tema hvits kombinasjon i det følgende dreier seg om. 19. e5!

Springeren trues! Dessuten betyr teksttrekket felt-rømming av e4, som dermed gjøres tilgjengelig for Sc3. 19. -dxe5.

Eller 19. -Sh5. 20. Se4. 20. Se4!, Sh5. 21. Txh5!, oppgitt.

Springeren på e4 gjør samme nytten som tårnet i å angripe punktet h7. (21. -gxh5. 22. Sf6+, Kh8. 23. Dch7 matt). Et godt angrepsparti av Vembre! (Komm. av Frans Larsen).

SICILIANSK

Hvit: Roald Lauvnes
Sort: Tor K. Schølseth,
Kirkenes.

Klasse Junior A:

1. e4, c5. 2. Sf3, Sc6. 3. d4, cxd4. 4. Sxd4, e5!? 5. Sb5, a6. 6. Sd6+, Lxd6. 7. Dxd6, Df6. 8. De1.

Andre muligheter er her 8. Dc7/ Dxf6/ Dd2/ Da3/ Dd3, men teksttrekket har vært hvits mest populære fortsettelse de siste årene. 8. -Dg6. 9. Sc3, Sge7. 10. g3?

Et unaturlig trekk som svekker hvits kongestilling. Teorien angir 10. h4/Le3/f3 som de beste fortsettelsene. 10. -d5! 11. Ld3.

Et annet alternativ er 11. Lg2. 11. exd5?!, Sb4. 12. Ld3, Sxd3+. 13. Dxd3, Dxd3. 14. cxd3, Lf5 gir sort en liten fordel.

11. -d4.

Interessant ville også vært 11. -dxe4. 12. Lxe4, f5 med terrangfordel for sort.

12. Se2

Mer naturlig ser 12. Sd5 ut.

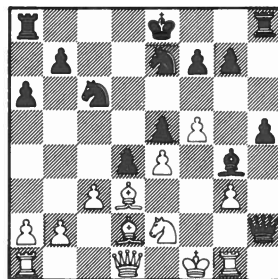
12. -Lh3. 13. f4, Lg2. 14. f5, Dh5. 15. Tg1, Dxb2. 16. Ld2, Lf3.

Med truselen 17. -Lxe2, og tårnet faller.

17. Kf1

Berger bonden og tårnet, men gir hvit en hardt presset kongestilling.

17. -Lg4. 18. c3, h5.

Diesel-, skips- og
autoelektrisk
spesialverksted
BOSCH-representant
for Troms og
Finnmark

Sentralbord (083) 86 040

Telex 64074 diel n

BOLIGTELEFONER:

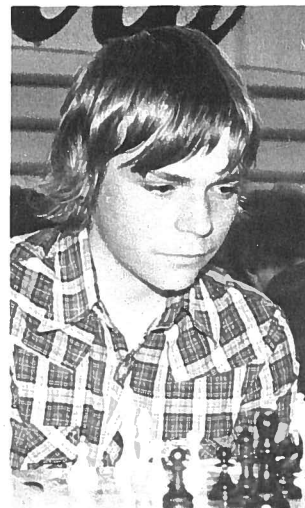
Disponent Tor Halvorsen 89 393

Verkmester N. Anfinsen 85 289

**NOR
DIESEL**
ELEKTRISK SERVICE A-S

(Tidl. Anfinsen & Hilmarsen)

STAKKEVOLLVN. 69 — POSTBOKS 163 9001 TROMSØ

Tor K. Schølseth

19. Lg5

Ikke 19. Db3, h4. 20. Dxb7, Tb8, og sort vinner lett.

19. -f6. 20. Lh4, g5. 21. fxg6ep, Sxg6. 22. Db3, Sxh4. 23. Dxb7?

Taper offiser, men også etter 23. gxh4, 0-0-0 står hvit nestbest.

23. -Lh3+. 24. Ke1, Sf3+.

25. Kd1, Sxg1. 26. Dxc6+

Eller 26. Dxa8+, Sd8.

27. Lxa6, Sxd2, og sort vinner.

26. -Kf7.

Resten er «plankekjøring» og forbigås i stillhet.

27. Db7+, Kg6. 28. Sf4+, exf4. 29. e5+, Lf5. 30. Lxf5+, Kxf5. 31. Dd7+, Ke4. 32. Dxd4+, Kf3. 33. Dxf4+, Kg2. 34. Tc1, Tad8+. 35. Kc2, Sf3. 36. Kb3, Dxg3. 37. Tc2+, Kh3. 38. Df5+, Dg4. 39. Dxf6, Dg8+. 40. Ka4, De8+. 41. Kb3, Db5+. 42. Ka3, Da5+. 43. Kb3, Tb8+. 44. Kc4, Db5 matt.

(Komm. av Tor K. Schølseth).

RETI

Hvit: Tor K. Schølseth,
Kirkenes

Sort: Steinar Torinsen.

Klasse Junior A.

1. c4, Sf6. 2. Sf3, c5. 3. b3, g6. 4. Lb2, Lg7. 5. g3, 0-0. 6. Lg2, d6. 7. 0-0, Sc6. 8. Sa3.

Et litt uvanlig trekk, men med denne oppstillingen foretrekker jeg å ha løperdiagonalen åpen og springe-

ren på c2. 8. -e6.

Sort burde spilt e6 i 6. trekk, hvis han siden skal spille d5, og på den måten spart et tempo.

9. d4, cxd4. 10. Sxd4, Se7. 11. Sac2, d5. 12. cxd5.

12. c5 ville gitt sort et overveldende sentrum.

12. -Sfxd5. 13. Dd2.

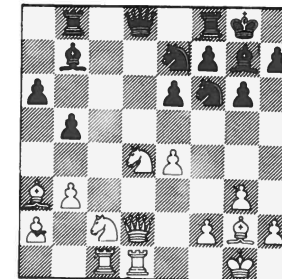
En annen mulighet er her 13. e4, Sb6. 14. De2.

13. -Tb8. 14. Tfd1, a6.

Sort har problemer med utviklingen på dronningfløyen, men han bruker nok for mange trekk på dette.

15. Tac1, b5. 16. e4(!), Sf6. 17. La3, Lb7?

Tapstrekket. Sort måtte spille 17. -Ld7.

18. Db4, Sxe4.

Sort taper uansett hva

FØLG MED I SJAKKSPALTEN

Finnmark
DAGBLAD

FYLKETS STØRSTE AVIS

han gjør.

A.
18. -Te8. 19. Sf5, Sc6. 20. Txd8, Sxb4. 21. Txb8 og vinner.

B.
18. -Sc8. 19. Sc6 og vinner.

19. Lxe4, Lxe4. 20. Dxe7, Dd5. 21. Se3, Dh5. 22. Dh4, Dxb4. 23. gxf4, Tfe8. 24. Sc6, Ta8. 25. Td7, Lf8. 26. Lxf8, Txf8. 27. Se5, Tad8. 28. Tcc7, Txd7. 29. Sxd7, oppgitt.

(Kommd. av Tor K. Schjølseth).

FRANSK

Hvit: Jan S. Berglund,
Hammerfest
Sort: Leif Bjørnes

Klasse Junior A:

1. e4, e6. 2. d4, d5. 3. Sc3, Lb4. 4. e5, Se7. 5. a3, Lxc3+. 6. bxc3, c5. 7. Sf3, Sbc6. 8. Ld3, c4. 9. Le2, 0-0?!

Forsiktigere er å vente med rokaden, f. eks. 9. -Ld7.

10. a4, Ld7. 11. h4, f5?
Bedre er 11. -f6.

12. Sg5, h6(?)

Svekker den sorte kongestilling uten at sort får motspill.

13. Sh3, Sg6. 14. La3, Sce7. 15. Lh5, Le8.

Muligens kan 15. -Sh8?! forsøkes.

16. Lxg6, Lxg6. 17. Sf4, Lf7. 18. h5, Kh7. 19. Df3, Tg8. 20. Ke2, Tc8. 21. Th3, Tc7. 22. Tg1?!

Skarpt spill på gevinst.

22. -Dd7. 23. Lc1, Dxa4. 24. Kd1, Dd7. 25. g4, fxg4.

Jan S. Berglund gjorde en bra innsats og har ennå sine lokker i behold.

26. Dxc4, Sf5. 27. Tf3!

Hvit legger opp til et kvalitetsoffer for å fjerne sorts sterke springer. Sort har i fortsettelsen et svært vanskelig forsvar.

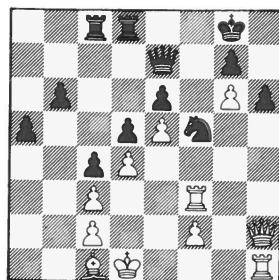
27. -Tcc8. 28. Sg6, a5. 29. Df4, b6. 30. La3, Lxg6.

Avslaget på g6 må unngås. Her kan 30. -Da4 prøves.

31. hxc6+, Kh8. 32. Dh2, Tgd8. 33. Lc1, Kg8. 34. Th1, De7.

Man kan knapt klandre

sort for at han ikke aner de fulle konsekvenser av hvits følgende trekk.

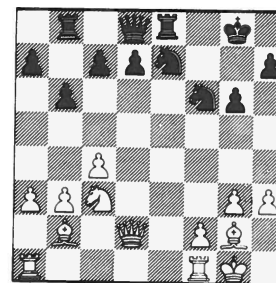

35. Txf5!, exf5. 36. Lxh6, gxh6. 37. Dxb6, Dg7. 38. Dg5!, Df8?

Det truet Th7. Heller ikke 38. -Tf8 holder, f. eks. 39. Th7, Dxb7. 40. gxh7+, Kxh7. 41. De7+, Kh8. 42. Db7, Tcd8. 43. Dxb6 med vinstilling for hvit. 39. Th8+!, Kxh8. 40. Dh5+, Dh6. 41. Dxb6+, Kg8. 42. Dh7+, Kf8. 43. Df7 matt.

(Komm. av Kjetil Vollen).

ØYVIND JOHANSEN
Rakkestad

GEORG KROGH
Vadsø

Klasse Lilleputt.

21. Sd5!

Etter svakt spill av sort har Vadsøs lovende junior-spiller allerede vunnet

offiser, og den videre realisering av fordelene foregår på eksemplarisk vis. 21. -Sxd5. 22. Lxd5+, Sxd5(?)

En nyanse sterkere var 22. -Kg7, for nå har hvit nærmest forsert matt.

23. Dxd5+, Kf8. 24. Df3+, Kg8.

Selvsagt ikke 24. -Ke7. 25. Df6 matt.

25. Dc3, De7. 26. Dh8+, Kf7. Dg7+, Ke6. 28. Tae1+, Kd6. 29. Dd4+, Kc6. 30. Dd5 matt.

(Komm. av Frans Larsen).

Knuts Kontorutstyr

KONTORMASKINER — KONTORMØBLER

KONTORREKVISITA — PAPIRVARER

9510 ELVEBAKKEN TELEFON (084)37201

Bjarne Jacobsen in memorian

Etter mange års utlendighet reiste jeg i sommer til Bodø for også å treffe min gode, gamle venn Bjarne Jacobsen. Jeg kom for sent. Lynsjakken som jeg hadde gledet meg til og oppfriskning av gamle minner, ble det ikke noe av.

Bjarne kom tidlig med i Bodøs sjakkliv. 14 år gammel gikk han inn i Bodø Sjakklag uten å sette de store spor etter seg. Det kom senere. Men som administrator ble han tidlig benyttet. Forskjellige tillitsverv fulgte inntil han i 1937 ble formann — den yngste i lagets historie. Året etter fikk han beste score på bord 2 i lag NNM.

Under krigen var det lite organisert sjakk. Isteden fikk Orkesterforeningen glede av en ny fiolinist og Harmonimusikken en klarnettist. Senere fulgte Håndverkernes Sangforening. Til all overflod var Bjarne med å få stiftet en esperantoklubb i Bodø.

I 1944 ble det sjakk igjen. Narvik innbød tre Bodøspillere til sin jubileumsturnering. Resultatet ble at Aage Larsen vant foran Sigurd Svedenborg og med Bjarne Jacobsen på 4. plass.

Bodø sto for jubileumsfeiring i 1945 med en stor sjakkturnering. Sigurd var i storform med Bjarne på

annenplass. Hertil skal nevnes at Bjarne sto for det meste av arrangementet.

Fra 1946 kom det Nord-Norske sjakkliv i gjenreise og fremover i de neste 20 årene var Bjarne deltager i de fleste Nord-Norske Mesterskap. Det tok 10 år før det ble fullklaff, særlig var Sigurd Svedenborg lei å komme utenom — og var det ikke ham, så var det Eskild Kristensen. Men andre og tredje plasser ble det nok av. I 1952 begynte det å skje store ting. Bjarne vant alt som var å vinne i by- og klubbmesterskap i Bodø. Nord Norsk Mesterskap tok han hjem og 3 poeng i Landslagsklassen i NM-debut var det heller ingen grunn til å skamme seg over. Hans parti mot Olav Barda ble publisert i de fleste sjakkspalter.

I Bodø Sjakklag var han formann i 10 år, siste gang i 1963 — 26 år etter at han ble valgt første gang. Deltager i landsdelmatchene, radio og avismatcher — Bjarne gjorde seg bemerket ved sitt gode spill. Jeg tror ikke Bjarne noen gang fikk Nord-Norges Sjakkforbunds Hederstegn. I hvertfall hadde han ikke mottatt den så sent som i 1969. At han mere enn oppfylte kravene om «utmerket sjakklig og/eller administrativ innsats» er hevet over tvil. Men

Bjarne var en beskjeden kar som i mange tilfeller trakk sjakklasset, mens andre fikk æren. De andre hadde det mere i munnen. Hvis noen fra Bodø skulle hatt heders tegnet, så er det Bjarne, så forutsatt utdelingen ikke har funnet sted etter 1969, bør styret i Nord-Norges Sjakkforbund gjøre det post mortem.

Bjarne døde like før han skulle være vert for gode sjakkvenner til en middag. Vennene satt ved bordet og ventet da meldingen kom. Dette var karakteristisk for mannen. Han var vennenes venn, generøs og alltid hjelpsom. En sjakkens gentleman har forlatt oss — nord-norsk sjakkliv er blitt fattigere.

Rich. Wicklund-Hansen

BOKANMELDELSE

RETT SKAL VÆRE RETT

Under spalten Bokanmeldelse i Nord-Norsk Sjakk nr. 2/1978, s. 10, skrev undertegnede bl. a. følgende:

«...for som noen kanskje vil huske, ble «Mein System» omkring 1965 oversatt og bearbeidet for norske forhold av nordlendingen Rich. Wicklund-Hansen. Denne utgave var først og fremst beregnet til skolesjakkbruk og uhyggelig sterkt forkortet. Med andre ord: mye Wicklund-Hansen og lite Nimzowitsch, så vi forlater skyndsomt denne parentetiske kuriositet!»

Dette har foranlediget samme Rich. Wicklund-Hansen (nå bosatt i Oslo) til et lengre motinnlegg, hvor han bl. a. skriver:

Min oversettelse, som for øvrig utkom våren 1967, var en komplett og ubearbeidet norsk oversettelse av del I av «Mitt system». Boken var komplett med samtlige diagrammer og så vidt vites uten trykkfeil. Boken ble tilbudt til selvkost, og verken Økonomitrykk eller oversetteren fikk et øre igjen.

Årsaken til at man spesielt i Danmark ble begeistret for oversettelsen var at det å oversette Nimzowitsch er uhyre vanskelig. Han har sitt eget særdeles

blomstrende språk og har skapt ord som ikke eksisterer i vårt fattige språk. I flere tilfeller måtte jeg oversette fra tysk til engelsk for så å oversette til norsk.....».

Redaktøren (i dette tilfelle undertegnede) har ikke vært «ukjent» med den norske oversettelsen. Faktisk var den i mitt eie for et tiår tilbake, men kom på avveie, og dessverre har tiden i dette tilfelle medført utilbørlige erindringsforskyvninger.

Det skal dog bemerkes at den danske utgave av Nimzowitsch' «Mitt system» (del 1 og 2, oversatt i manus 1941) var på 262 sider, mens Wicklund-Hansens oversettelse (og her hadde ikke min hukommelse spilt meg noe puss!) kun inneholdt 78 sider. Hva jeg derimot ikke kunne erindre var den norske utgaves mikroskopiske skriftbilde og diagrammer (selvsagt for å presse ned prisen) og dessuten at det kun dreide seg om en oversettelse av del 1.

Når alt dette er sagt, har Rich. Wicklund-Hansen krav på undertegnendes uforbeholdne unnskyldning. Et gjennomsyn av den norske, danske og tyske utgave viser tydelig nok at Wick-

lund-Hansens oversettelse innholdsmessig er uforkortet og ingenlunde bearbeidet. At setninger og avsnitt ikke er slavisk gjengitt, skyldes nok (som RWH også antyder) at den engelske utgave av «Mein System» har vært Wicklund-Hansens hovedbok i oversettelsesarbeidet.

Dessverre er den norske utgave (del 1) vanskelig å oppdrive i våre dager, men kan sannsynligvis skaffes gjennom et sjakk-antikvariat. Innholdsmessig og ikke minst prismessig er det et godt supplement til de meget dyrere utenlandske utgaver.

Frans Larsen

Skien 1978 IBSEN-JUBILEET

Sjakkfestivalen i Skien med det lange og omstendelige navn: «Skandinavia Grand Prix - Ibsen Jubileet 1978», fra fredag 4. til onsdag 9. august, samlet ialt hle 186 deltagere.

Tre turneringer: Hovedoppgjøret med 10.000 blanke kroner i 1. premie over seks dager og ni runder. To over «week-enden» fra fredag til søndag og seks runder. Den ene for «Kadetter ikke over 18» og en «åpen». Respektive deltagerantall var: 96 - 40 - 50.

«Skienshallen» var spillearena med Skiens Sjakklubb og Norges Sjakkeforbund som arrangør. M.a.o. en slags innkjøring for neste års Junior VM i Ibsens fødeby — hvor også Fritz Brastein og Ellen Trolldalen er meget sentrale personer på arrangørsiden.

3 stormestre, 7 internasjonale mestre og mange gode navn forøvrig, men av vårt eget toppsjikt kun Leif Ødegaard, mens Knut J. Helmers fikk sykdomsforfall i siste øyeblikk. Sårt savnet var Skiens egen Morten Trolldalen, som hadde andre gjøremål i Finnmark!

Det knyttet seg en viss spent forventning til to pur unge mennesker:

14-årige Joel Benjamin, årets klubbmester i tra-

disjonsrike Manhattan Chess Club, og som ifølge amerikanske eksperter på området skal ha nådd bedre resultater enn selvste Bobby Fischer da han var på samme alder.

15-årige Pia Cramling, Sveriges store håp på spinnesiden.

Unge Benjamin startet opp med å få bank i 1. runde av Svein H. Johnsen fra Vadsø og Tromsø. Men, Johnsen maktet ikke følge opp og endte på 3.5 poeng.

Derimot blandet enn annen ung mann nordfra seg inn i tetstriden til siste slutt, nemlig Stein Jensen fra Harstad. Lenge etter at alle andre partier i siste runde var avslutet, kjempet han for remis og en delt 5. plass — mot Leif Øgard, men måtte gi tapt etter mere enn syv timers spill. Dermed ble det en delt premie. Stein beseiret bl. a. IM Yrjö Rantanen, og viste at det er stoff i ham til ytterligere fremgang. Han har nu i sinne å satse maksimalt på sjakk, og vi venter spent på fortsettelsen.....

Øgaard var missfornøyd med sitt spill, men det gav da iallefall uttelling og en plassering, som han burde være fornøyd med. Dog, den gode Leif, setter større krav til seg selv enn som så!

Den store finale skulle bli

oppgjøret Westerinen — Sigurjonsson, og ble den helt store dramatik og spenning.

Heikki dukket opp ved brettet først etter at hans klokke hadde tikk og gått i nærmere trediver minutter. (Den første tidskontroll var allerede etter 30 trekk og 1.5 time).

Grunn: Hotellet hadde forsømt den bestilte vekking. (Stein delte rum med finnen, og var i samme situasjon.....)

Heikki fikk opp en vinnerende stilling, men i en voldsom tidsnød kombinerte han feil, noe som gav islendingen anledning til elegante og seierrike kontrastøt...

Dermed het vinneren Gudmundur Sigurjonsson fra Reykjavik.

For de fleste av toppene bar det direkte fra Skien til Gausdal, med kun 48 timers opphold før det bar løs igjen.

Dessverre, stilte hverken Knut J. Helmers (sykdom) eller Leif Øgaard (tretthet) opp. Men, Terje Wibe, Eivind Poulsson, Svein Johannessen og Arne V. Gulbrandsen, var kommet til sammen med en håndfull gode utlendinger, — og dessuten var man spent på hva Stein Jensen kunne utrette...

Feltet talte ialt 46 mann.

Herv 3 IGM, 9 IM, innbefattet et stort antall nu- og forhenværende nasjonsmestre fra ialt 12 nasjoner, og så fjernliggende land som Filippinene, El Salvador, USA, Tunis og Israel.

Ingen tvil den sterkeste og mest representative turnering på norsk jord hittil.

Arrangør: «Jarl» med økonomisk støtte av Norges Sjakkeforbund, «Elo-komiteen», Adresseavisen, Gausdal Høifjellshotel og «Sjakk-utsalget».

Turneringslederstab på fire mann: Arnold J. og Kaj Snorre (Bastin) Eikrem, Ole Chr. Moen og Ivar Brede

Lie.

Terje Wibe slo an tonen fra start av med en flott seier over G. Sigurjonsson i 1. runde, og gikk straks i ledelsen. Men i 4. runde gikk han på et tap mot unge Margeir Petursson, etter en stygg åpningsfeil. Terje kom igjen, med seire over bl. a. Heikki og polakken A. Sydor, og var alene i teten foran siste runde. her møtte han imidlertid sin skjebne i form av den unge overraskelsesmannen fra Skien, Y. Grynfeld — som dermed sto som seierherre alene.

Etter Wibe's fine spill, preget av kompromissløs kampsjakk — følte det som

et antikklimaks for mange. Selv, var han dog fornøyd med sin innsats.

Dessverre, fikk han aldri møte den tredje IGM, r. Ballinas, noe som var nødvendig om han skulle få en stormesternorm, — da filippineren lå for langt tilbake i feltet.

Irriterende, da det nu er gode muligheter for at Wibe's resultat fra Astoria i januar blir registrert som IGM-norm, etter justeringer av L. Lengyel's ELO-tall!

Litt ros til Balinas: Han var syk på Gausdal, og en lege som ble konsultert anbefalte fullstendig hvile og ro. Men Balinas plaget seg gjennom turneringen, han ville ikke ødelegge for sine konkurrenter.

Uten Wibe var den norske innsatsen langt under det selv de mest pesimistiske hadde ventet.

Bjørn Tiller's resultat er ikke dårlig og med «fighting spirit» kunne det ha vært langt bedre.

Svein fikk det ikke til, heller ikke Gulbrandsen, og slettest ikke Poulsson, som var helt utenfor.

Stein syntes som han var kjørt ganske tom i Skien, og var uten kraft og ideer. Selv var han forberedt på et tilbakeslag — og forsikrer at han skal følge opp resultatet fra Skien og mere til ved neste korsvei.

Hva gav så Skien og Gausdal av titler?

* Harry Schussler internasjonalt mester, han nådde normen begge steder, den første hadde han fra Fredrikstad i påsken.

Med sparelånskonto hos oss

**kan vi
garantere
deg lån
opptil
fire ganger
oppspart
beløp-
uten
sikkerhet...**

Velkommen til sparelånsprat i

NORDLANDSBANKEN

- landsdelens ledende bank -

* Tom Wedberg fikk IM-norm, og erobret muligens titelen, spørsmålet er om hans resultat fra Fredrikstad godkjennes som Im-norm.

* Roland Ekstrøm, også IM-norm

«Vi stiller pent» med våre naboer på den andre siden av Kjølen.

* Y. Grynfeld IM-norm både i skien og på Gausdal.

* Nick de Firmian Im-norm på Gausdal.

* Ulrik Rath muligens Im-norm på Gausdal.

Arnold J. Eikrem

Det hører til sjeldenhetene (for å si det sånn!) at nord-norske spillere er seriøst med i kampen om IM-napp, men faktisk var det dette som skjedde i den internasjonale turnering i Skien, også kalt Ibsen-Jubilée, spilt 4. – 9. august 1978.

Vi tenker selvsagt på Stein Jensens innsats, og selv om det ikke ble IM-napp, så måtte avisenes daglige nyhetsservice fra turneringen glede alle nord-norske sjakkinteresserte. Faktisk var Harstad-spilleren ved et par høve oppe og snuste bl. de aller fremste, og muligheten til delt 2. plass var iallfall teoretisk til stede et stykke ut i siste-runden, da han kjempet en hard dyst mot Leif Øgaard.

Vel, Stein Jensen måtte til sist ned etter 72 trekk, men delt 10. plass (og nest beste nordmann) var likefullt uhyre hederlig og er sikkert en av de aller beste nord-norske sjakk-prestasjoner gjennom

tidene.

Skien-turneringen gikk over 9 runder, det var 96 deltagere, og betenkningstiden var den nymotens med 1.5 time på 30 trekk, deretter 1 time pr. 20. trekk. Turneringsteknisk har et slikt «tidsopplegg» sine klare fordeler, men ikke alle spillere er like begeistret, og også i Skien ga dette system, ifølge Stein Jensen, store problemer for deltagerne med i praksis to tidskontroller før avbrudd.

Stein Jensens 6 av 9 kom således: Seire mot T. K. Larsen (Stavanger), Harald Klæboe (Bergen), Arne H. Bøe (Tønsberg), Haukus Angantytsson (Island), IM Yrjö Rantanen (Finland), remis mot Nick de Firmian (USA) og GM rosendo Balinas (Filippinene), mens det ble tap mot GM Heikki Westerinen (Finland) og IM Leif Øgaard (OSS).

Resultater for de fremste: 1. GM Gumundur Sigurjonsson, Island 7.5, 2-5. Harry Schüussler, Sverige, Yehuda Grünfeld, Israel, IM Leif Øgaard, OSS, IM Lars-Åke Schneider, Sverige 7. 6-9. GM Heikki Westerinen, Finland, Nick de Firmian, USA, Haukur Angantytsson, Island, Roland Ekstrøm, Sverige 6.5. 10-17. IM Yrjö Rantanen, Finland, Stein Jensen, Harstad, Milan Andrijevic, Jugoslavia, Jon Kristinsson, Island, GM Rosendo Balinas, Filip-pinene, Johann Hjartarson, Island, IM Krzysztof Pytel, Polen, Joel Benjamin, USA 6.

Nok Jensen for en stund, over til Johnsen. Tromsø-væringene kunne 7. august i bladet «Nordlys» lese følgende overskrift: «Sjakkspiller fra Tromsø-klubben gikk til topps.» Man gned seg i øynene og undret seg på om bladets «ut-sendte medarbeider» (les: på gjennomreise!) var i besittelse av synske evner. Så var dog ikke tilfelle, og reportasjen under satte (rett skal være rett!) tingene på sin korrekte plass.

Tromsø-spilleren (ex- og igjen Vadsø) Svein H. Johnsen var nemlig i 1. runde satt opp mot 13-årige Joel Benjamin, USA's «nye» Bobby Fischer. Vi siterer fra «Nordlys»:

«Under fredagens kamp mot Joel Benjamin var det enorm tilstrømning av interesserte tilskuere. Amerikaneren tiltrakk seg nemlig enorm interesse. Han så ut som en 10-åring og i forhold til meg ble det som David mot Goliat, smiler Svein Harald Johnsen. — Jeg la imidlertid opp til et uortodoks spill, og det hele skulle altså bli en kamp mot klokka. Jeg mestret tida best, og Joel gjorde et forhastet trekk.»

Dermed var rundens sensasjon et faktum, men senere gikk det ikke fullt så godt. Da turneringen var over, hadde Johnsen samlet 3 poeng.

Vi skal imidlertid se nærmere på sensasjons-partiet, som ganske riktig er preget av tidsnød i den avgjørende fase før tidskontroll.

Svein Harald i trekket. Han trakk hurtigere og bedre enn amerikans nye håp, unge Joel Benjamin. Jan S. iført hærens kledelige frisyre, synes fornøyd med sin kamerats avbytte.

UREGELMESSIG

Hvit: Svein H. Johnsen, Tromsø
Sort: Joel Benjamin, USA.

1. c4, b6. 2. Sc3, Lb7. 3. e4, e6. 4. g3, f5. 5. d3, Sf6. 6. Lg2, Lc5. 7. Sge2, 0-0. 8. 0-0, fxe4. 9. Lg5, Le7. 10. Lxf6, Lxf6. 11. Sxe4, Sc6. 12. Sxf6+, Dxf6. 13. d4, Tae8. 14. Dd2, La6. 15. Tac1, Se7. 16. Sf4, Sf5. 17. d5, e5. 18. Se2, Kh8. 19. Sc3, Dg6. 20. Se4, c5. 21. f4, Sd4. 22. fxe5, Txf1+.

23. Kxf1, Txe5. 24. Sf2, De8. 25. b3, h6. 26. Te1, d6. 27. Txe5, Dxe5. 28. Le4, b5. 29. Da5, Sf5. 30. Dxa6, Da1+. 31. Kg2, Se3+. 32. Kf3, oppgitt.

Inkorporert i Ibsen-Jubilée var en week-end turnering over 6 runder, hvor årets nord-norske juniormester, Jan S. Berglund (Hammerfest), gjorde seg fordelaktig bemerket. Det ble 4 poeng og 12. plass på JSB, mens vinneren Svein G. Myreng (Stjernen) og to'erne Bjørn Heggheim

(OSS) og Tor Kristiansen (ASKO) fikk hhv. 5.5 og 5 poeng.

Så gikk turen til Gausdal for Stein Jensen! Denne internasjonale turnering, også over 9 runder, var ennå sterkere besatt enn Skien, og for Jensens vedkommende ble det noe av et anti-klimaks, dvs. 3 poeng og 41. plass (av 46 deltagere). Vinner israeleren Yehuda Grünfeld foran IM Terje Wibe.

(Frans Larsen)

SICILIANSK

Hvit: Yrjö Rantanen,
Finland

Sort: Stein Jensen,
Harstad.

1. e4, c5. 2. Sf3, Sc6. 3. d4, cxd4. 4. Sxd4, Sf6. 5. Sc3, e5!?

Et litt uvanlig, men fullt spillbart trekk, som brukes som et lite overraskelsesvåpen i Siciliansk.

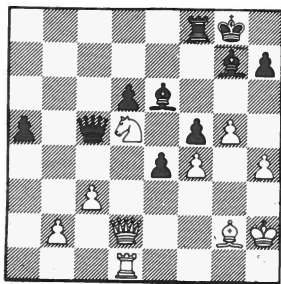
6. Sdb5, d6. 7. Lg5, a6. 8. Sa3, b5. 9. Lxf6.

Et avbytte det ikke haster med.

9. -gxf6. 10. Sd5, f5! 11. exf5, Lxf5. 12. c3, Lg7. 13. Sc2, 0-0. 14. a4, bxa4. 15. Txa4, a5. 16. Sce3, Le6. 17. g4.

I beste finnestil. Slike trekk er like typisk for Rantanen som for landsmannen Westerinen.

17. -Tb8. 18. Dd2, Se7. 19. Lg2, Sxd5. 20. Sxd5, Ld7. 21. Tc4, Tc8. 22. Txc8, Lxc8. 23. g5, f5! 24. h4, e4. 25. f4?!, Le6. 26. 0-0, Da8. 27. Td1, Da7+. 28. Kh2 Dc5.

29. Sf6(?) +

Ser fristende ut. Bonden til svart på d6 må falle, og det svarte løperparet blir en saga blott. Men her har svart likevel sett lengst.

29. -Lxf6. 30. Dxd6, Dxd6.

Stein Jensen gjorde en respektabel innsats i Skien.

31. Txd6, Lxc3!

Dermed blir den svake svarte a-bonden livsfarlig og til sist avgjørende. Men hvit burde ha fortsatt med 32. Txe6, Lxb2. 33. Ta6, Lc3. 34. Lf1 osv. for å forsøke å få remis pga. de ulike fargete løperne.

32. bxc3?, Lc4!

Hindrer hvits tårn i å besette a-linja, samtidig som at hvits løper lengst mulig hindres i å ta del i kamphandlingene.

33. Kg3, a4. 34. Td4, Lb3. 35. Tb4, Ta8. 36. Lf1, Kh8. 37. Oppgitt.

Hvit har ingen mulighet i å hindre svart i å få ny dronning.

(Komm. av Thor Støre, Dagbladet).

ENGELSK

Hvit: Stein Jensen,
Harstad

Sort: Haukur Angantýsson,
Island

1. c4, g6. 2. g3, Lg7. 3. Lg2, c5. 4. Sf3, Sc6. 5. 0-0, e6. 6. Sc3, Sge7. 7. d3, d5. 8. Lg5!

Et trekk jeg har hatt mye suksess med i junioralderen.

Poenget er at hvis sort jager løperen med 8. -h6, vinner hvit etterpå et tempo med Dc1.

8. -d4?!

Bedre er nok 8. -0-0.

9. Sa4, f6.

Sort må fortsette i sin tvil-somme stil. Andre dårlige alternativer er 9. -b6. 10. Se5! eller 9. -Dd6. 10. Sd2!, f5. 11. Lxe7, Kxe7, og sort står ikke tilfredsstillende.

10. Ld2, b6. 11. a3, Dd6.

12. b4, Tb8. 13. bxc5?

For tidlig, bedre var 13. Tb1.

13. -bxc5. 14. Tb1, Txb1. 15. Dxb1, La6(!)

Trekket ser kunstig ut, men det demmer opp for hvits spill på dronningfløyen.

16. Le1!

Etter sorts siste trekk ser det ut som hvit ikke får flere brikker som kan angripe bonden på c5, og dermed vil sort ha frie tøyler på kongefløyen. Mitt siste trekk skal bringe springeren til d2 og så enten til e4 eller b3.

16. -Lh6. 17. Ld2, Lg7. 18. Le1, f5.

Ser man det. Sort vil ikke ha remis ved trekkjentagelse mot en antatt svakere spiller.

19. Sd2, Sa5. 20. Sf3.

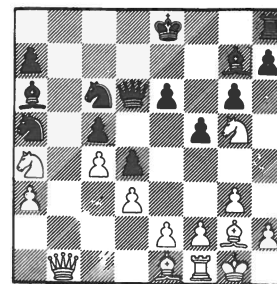
Har man klart å provosere sin motstander en gang, må en vel klare det en gang til!

20. -Sec6. 21. Sg5!

Hindrer sort i å rokere pga. 22. Sxe6. Videre er trekket et sterkt taktisk trekk, f. eks. 21. -h6. 22. Sxe6!, Dxe6. 23. Sxc5, Dc8. 24. Ld5! (truer 25. Le6), Ke7. (24. -Se5? 25. Sxa6, Dxa6. 26. Db5+!). 25.

25. Dxa6. 26. Db5+!). 25.

Lb4! og hvit har kompensasjon for offisersofferet.

21. -Ke7?

Sort overser hvits enkle kombinasjon. Dårlig er også 21. -Kd7 p.g.a. 22. Lxa5, Sxa5. 23. Sf7. Eneste forsvarstrekk i stillingen er 21. -Sb7! og hvit kan prøve 22. Lb4!, h6 (22. -cxb4. 23. axb4, Sxb4. 24. c5). 23. Sxc5(!), Sxc5. 24. Lxc5, Dxc5. 25. Sxe6, Dd6. 26. Sxg7+, Kf7. 27. Sxf5, gxf5. 28. Dd1! med uklart spill. Jeg angir noen varianter for å illustrere hvor taktisk stillingen er.

A.

28. -Dc5. 29. e4!, dxe3ep. 30. Ld5+, Kg7. 31. fxe3, Dxe3. (31. -Se7. 32. Da1+, Kh7. 33. De5). 32. Kh1, Sd4. 33. Da4!

B.

28. -Dc5. 29. e4!, dxe3ep. 30. Dh5+, Kf8. 31. Dxf5+.

Men sort kan gjendrive hele kombinasjonen 22. Lb4! med 22. -Ke7! Hvit kan imidlertid prøve 22. Dc2, h6. 23. Sb2, Ke7! (23. -hxc5. 24. Da4). 24. Da4, Sb8. 25. Sf3, Dd7. 26. Sd2 med muligens en liten fordel til sort.

22. Sxc5!

Nå vinner hvit en bonde.

22. -Dxc5. 23. Lb4, Sxb4. 24. axb4, Dc7. 25. bxa5, h6. 26. Sf3

Sterkere enn 26. Db4+.

26. -Tb8.

Sorts beste forsvar. Dårlig er 26. -Dxa5 pga. 27. Da1, Db6. 28. Da3+, Kf7. 29. Ta1, og a-bonden faller. 27. Da1, Dc5. 28. e3!

Hvit må utnytte bindingen av den svake bonden på d4.

28. -Tb3.

Sorts eneste sjanse etter som jeg er i sterk tidsnød. På 28. -e5 ville jeg spilt raskt 29. exd4, exd4. 30. Te1+. Tidsnøden ville vært over, og fortsattelsen kunne blitt 30. -Kf7. 31. Da4!, Dd6. 32. c5! og hvit har avgjørende fordel.

29. Sxd4, Lxd4.

På 29. -Txd3 følger 30. Sxe6!

30. exd4, Da3.

Tidsnøden er over, men ettersom jeg har streket, kan min motstander håpe at jeg vil spille et trekk til før jeg går i boks. Sort prøver nå å redde seg i et tapt sluttspill, men jeg oppdager at sorts konge står på utrygg grunn.

31. De1!, Dd6.

På 31. -Txd3? følger 32. De5, Dd6. 33. Dg7+, Kd8. 34. c5, Dxd4. 35. Dxa7, og sort er fortapt.

32. d5(!), Txd3. 33. c5!

Nå får hvit to fribønder samt at sorts konge kommer under ild.

33. -Dd7. 34. d6+, Kf7. 35. De5, Td2. 36. Te1, g5.

På 36. Kh8? følger 37. Lc6!

37. Dh8, Kg6. 38. Dg8+, Kf6.

Ikke 38. -Kh5?? pga. 39.

Lf3+, g4. 40. Lxg4+!, fxe4. 41. Te5 matt.
39. Df8+, Kg6. 40. Dg8+, Kf6. 41. Lc6!, Df7. 42. Dh8+, Dg7. 43. Dd8+.

Her kunne hvit gått i sorts sleipe felle 43. Txe6+??, Kxe6. 44. Dxe7, Td1+. 45. Kg2, Lf1+. 46. Kf3, Td3 matt! Men nå er det kroken på døra for sort bare jeg klarer tidsnøden.

43. -Kg6. 44. Txe6, Kh7. 45. Te1, Txf2.

Sort prøver å svindle, men jeg gjør nå resten greitt og enkelt.

46. Te7, Te2. 47. Txe7+, Kxe7. 48. De7+, Kg8. 49. Dxe2, oppgitt.

(Komm. av Stein Jensen).

ENGELSK

Hvit: Stein Jensen,
Harstad

Sort: GM Rosendo Balinas,
Fillippinene

1. c4, e5. 2. Sc3, Sc6. 3. Sf3, g6.

«Narvikvarianten» mot Engelsk, som Paul Svedenborg gjerne spiller. Senere er den blitt praktisert av flere Narvik-spillere, og da spesielt av Kjell Ole Kristensen. Varianten regnes imidlertid som tvilsom hvis hvitspilleren er en god posisjonsspiller.

4. d4, exd4. 5. Sxd4, Lg7. 6. Sxc6, bxc6. 7. g3, Se7. 8. Lg2, 0-0. 9. 0-0, a5!?

Hvis sort hadde spilt 9. -Tb8?! kunne vi kommet inn i samme variant som K. O. Kristensen spilte mot meg i årets nord-norske mesterskap. Der fulgte 10. Da4, a6(?). 11. c5?! (Sterkere er 11. Tfd1, og hvit beholder

initiativet). Balinas trekk er imidlertid sterkere fordi det er sunnere og mer aktivt. 10. c5!?

Et interessant trekk som tar sikte på å fastlegge sorts sentrumsbønder slik at de kan angripes. Men samtidig blir c-bonden svak, og det blir et spørsmål om hvem som kommer først til angrep. Andre muligheter er 10. Dc2 eller 10. Dd2!?

10. -La6. 11. Lf4, Sf5. 12. Dd2, Te8.

Dårlig er 12. -Sd4 pga. 13. Tfd1 med truselen e3.

13. Tfe1?

Langt bedre var 13. Tfd1, og hvis sort drister seg til 13. -Lxc3?! 14. Dxc3, Lxe2. (14. -Txe2. 15. Lxc6!). 15. Lxc6! (mulig er også 15. Td2 med truselen 16. Lxc6), Lxd1. (På 15. -dxc6. 16. Txd8, Txd8. 17. Lxc7, Td7. 18. Le5, og sort har ikke kompensasjon for dronningen). 13. -Sd4!

Den svake c-bonden skal under ild.

14. e4

På 14. Td1 følger 14. -h6. 15. Lxh6 (eller 15. e3?, Se6. 16. Dxd7, g5 og 15. Le3, Sf5. 16. Dxd7, Dxd7. 17. Txd7, Sxe3. 18. fxe3, Tb8 med likt spill), Se2+! 16. Sxe2, Lxh6. 17. Dxe2, Txe2. 18. Txe2, Lxe2. 19. Td2, De7, og sort har minst utligning.

14. -Se6. 15. Le3, De7. 16. Tac1, Sxc5. 17. Sd5!, cxd5. 18. Lxc5, Df6!?

På 18. -d6 følger 19. exd5, Df6. 20. La3 med likt spill. 19. Dxd5, Dxb2.

20. e5!

Et godt taktisk bondeoffer. Nå blir det liv i løperen på g2. Sluttspillet 20. Dxd7, Dxa2. 21. Dxc7 er klart fordelaktig for sort.

20. -Lxe5. 21. Tb1(!), Dc2. 22. Tbc1, Db2.

Selvfølgelig ikke 22. -Df5 pga. 23. Txe5!

23. Tcb1, c6!

Sorts eneste vinstmulighet.

24. Dxd7, Dxa2. 25. Dxc6?

Korrekt var 25. Lxc6 med truselen 26. Ld5. Hvis 25. -Tad8, så 26. Da7!, Ld3! 27. Tb7!?, Te6. 28. Td7! (28. Ld7?, Ta6!), Tee8 med uklart spill. Etter mitt siste trekk må jeg slite på et ufordelaktig sluttspill.

25. -Tac8. 26. Dxa6, Txc5. 27. Tb5(!), Dd2! 28. Txc5, Dxe1+. 29. Df1, Ld4! 30. Tc2, Db4.

Hvis sort bytter dronning, er det lettere for hvit å holde sluttspillet. Selv om sort har en fribonde i a-linja, er det de ulike fargede løperne som holder liv i stillingen.

31. Te2?!, Td8.

Hindrer 32. Ld5.

32. Le4, Lc5. 33. Kg2, a4. 34. Dc1, a3. 35. Dc2, Dd4!

Med planen å få tårnet til b2 for å «skygge» bonden samt presse på punktet f2.

GATESJAKK I HAMMERFEST

KONGEINDISK

Hvit: Knut H. Fagerhaug
Sort: Børge Svanholm

1. d4, Sf6. 2. c4, g6. 3. Sc3, Lg7. 4. e4, d6. 5. f4.

Firbondevarianten, som inviterer til skarpt spill. Partiet ble spilt på Rådhusplassen under Hammerfest dagene, med en betenkningstid på 1 time hver. Noen fredelig stormesterremis ville publikum naturligvis ha seg frabedt.

5. -0-0, 6. Sf3, c5. 7. d5, Sa6.

Teorien anbefaler 7. -e6, men teksttrekket er fullt spillbart.

8. Le2, Sc7. 9. 0-0, e6. 10. Dc2, a6. 11. h3, exd5. 12.

36. Lf3, Tb8. 37. De4, Df6. 38. Dc4, Tb2??

En grov feil i en sannsynligvis vunnet stilling. Nå får jeg lov til å svindle stormesteren.

39. Te8+. Remis.

På 39. -Lf8 følger 40. Dc5! og a-bonden faller.

(Komm. av Stein Jensen).

BENONI

Hvit: Stein Jensen,
Harstad
Sort: Harald Klæboe,
Bergen

1. d4, Sf6. 2. c4, c5. 3. d5, d6. 4. Sc3, g6. 5. Sf3, Lg7.

exd5, Ld7.

Sort vil slett ikke spille 12. -Lf5, da han forbereder en offensiv på dronningfløyen.

13. Ld2, b5. 14. b3, Sh5. 15. Tad1

Bedre er 15. Tael.

15. -Te8. 16. Tfe1, f5. 17. Ld3, b4. 18. Txe8+, Sxe8.

Springeren gjør ingenting på dronningfløyen. Den vil lettere komme i aktivitet via feltet f6.

19. Se2, a5!

Sort planlegger å åpne a-linja og besette denne med tunge offiserer, og gir hvit e-linja i foræring.

20. Te1, a4. 21. Kh2, axb3. 22. axb3, Da5. 23. Sg3.

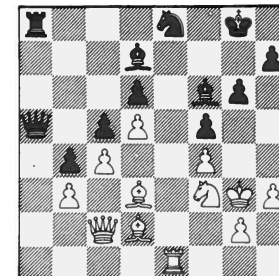
Hvits offiserer står svært

6. e4, 0-0. 7. Lg5, Sa6. 8. Le2, Sc7. 9. 0-0, a6. 10. a4, Tb8. 11. a5, b6. 12. axb6, Txb6. 13. Sa4, Tb8. 14. e5, Se4. 15. Lf4, Ld7. 16. Ld3, dxe5. 17. Lxe5, Lxa4. 18. Txa4, Sf6. 19. b3, Tb6. 20. Te1, Sfe8. 21. Lf4, e6. 22. Le3, Lc3. 23. Lxc5, Lxe1. 24. Lxb6, Lc3. 25. Dc1, Lg7. 26. Lc5, exd5. 27. Lxf8, Lxf8. 28. cxd5, Dxd5. 29. Dc4, Dd6. 30. Sg5, De7. 31. Se4, Sd6. 32. Dc6, Sxe4. 33. Txe4, Dd8. 34. Lxa6, Sxa6. 35. Dxa6, Dd1+. 36. Df1, Dxb3. 37. h4, Ld6. 38. Te8t, Lf8. 39. h5, gxh5. 40. Da1, Db5. 41. Te5, Lg7. 42. Da8+, oppgitt.

passivt og samarbeider dårlig. I lys av dette er det forståelig at han vil bytte av sin dårlige springer samt gi tårnet aksjonsradius i e-linja.

23. -Sxg3. 24. Kxg3, Lf6.

Parerer truselen 25. Te7.

25. Lc1

Mulig er også 25. Sg5!, Da2. 26. Dd1, Ta3. 27. Lc2, Db2!? 28. Lc1, Da1. 29. Lxa3, Dxd1. 30. Txd1, Bxa3. 31. Lb1, Sc7 med planen Sa6-b4. Men det må innrømmes at hvit har et vell av andre varianter å velge mellom!

25. -Da2, 26. Te2, Da1. 27. Lb2, Dxb2. 28. Dxb2, Lxb2. 29. Txb2, h6. 30. Te2, Kf7. 31. h4?

Gir feltet g4 til den sorte springeren uten sverds slag.

31. -Ta3. 32. Lc2, Sf6. 33. Sd2, Ta2. 34. Ld3, Tb2. 35. Kf3, Lc8. 36. g3, La6! 37. Tg2?

Tapstrekket! Nå faller den hvite stillingen sammen som et korthus. Riktig var 37. Ke3, og sort må på tross av sin aktive stilling spille meget nøyaktig for å vinne sluttspillet.

37. -Sxd5. 38. Lxf5, gxf5. 39. cxd5, Lb7. 40. Ke3, Lxd5. 41. Oppgitt.

(Komm. av Børge Svanholm).

KLUBBNYTT

VADSØ

Vårturneringen 1978.

12 deltagere.

Klasse Mester:

1. Tor Nilsen	7.5
2. Olav Vold	6.0
3. Olav Andersen	5.5
4. Hans F. Esbensen	4.0
5. Harald Oldernes	4.0
6. Aksel Hildonen	3.0

Klasse I:

1. Arnt E. Pleym	8.0
2. Georg Krogh	6.5
3. Lars A. Oldernes	5.5
4. A. Aleksandersen	5.0
6. Arvid Karlsen	4.0
6. Steinar Mehti	1.0

Klubbpartiet fra Vadsø er «sakset» fra Svein H. Johnsens sjakkspalte i bladet «Finnmarken». Spalten startet opp 11. september 1978, og det er meningen at den skal bli å finne hver mandag fremover. Sjakkstoff fra Øst-Finnmark prioriteres.

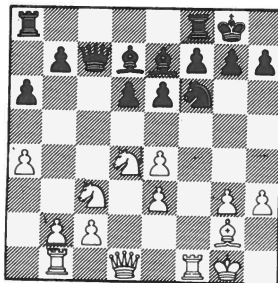
SICILIANSK

Hvit: Olav Vold
Sort: Tor Nilssen.

1. e4, c5. 2. Sf3, d6. 3. d4, cxd4. 4. Sxd4, Sf6. 5. Sc3, a6.

Nilssen spiller gjerne Najdorf-varianten i Siciliansk, som denne åpninga heter på «fagspråket.» De skarpeste variantene oppstår om hvit rokerer langt og sort kort, og teoretikerne strides fremdeles om hvem som har de beste sjansene. I dette partiet velger hvit imidlertid en annen plan, som heller ikke er dårlig (kort rokade). 6. Le2, e6. 7. 0-0, Le7. 8. Le3, 0-0. 9. a4, Dc7. 10. Lf3(?).

Med ideen g3 og Lg2, men hvorfor trengte har å gå via e2 og f3 for å få løperen flankert? 10. -Sbd7. 11. g3, Se5. 12. Lg2, Ld7. 13. h3, Sc4. 14. Tb1, Sxe3. 15. fxe3

FL

15. -d5!

En effektiv maktdemonstrasjon, muliggjort p.g.a. svakheten på g3. Sort står klart best, som han ofte gjør når han får spille d5 gratis i Siciliansk.

16. exd5, exd5. 17. Lxd5, Dxd3+. 18. Lg2, Lxh3. 19. Df3, Dxd2+. 20. Dxd2,

Tor Nilssen

Lxg2. 21. Kxg2, Lc5.

Dermed har sort vunnet en bonde, og også bonden på e3 bør falle etter hvert. Nilssen har sjelden problemer med å vinne såpass enkle sluttspill. Men den hvitspillende herredsagronom viser i fortsettelsen at han også har talenter i retning av steinbryting og magi.

22. Tbd1, Sg4. 23. Tf3, Tae8. 24. e4, Se5. 25. Tg3, Ld6??

En fatal feil! Et omtrent hvilket som helst annet trekk vinner.

26. Sf5!, Lb8?

Sort måtte akseptere offerstapet. Nå går han matt. 27. Txd7+, Kh8. 28. Th1, oppgitt.

Sort ga opp i erkennelse av at matten på h7 er uunn-

gåelig, mens han tuslet hjem i vintermørket, svor han på å komme sterkere igjen. Noe han da også gjorde, idet han vant turneringa.

(Komm. av Svein H. Johnsen).

ØKSFJORD

Vårturneringen 1978.

Klasse Senior:

1. Stein Berntzen	8.0
2. Leif Andreassen	6.5
3. Tor Egil Dahl	6.0
4. Ulf A. Hansen	4.0
5. Karl J. Knutsen	4.0
6. Terje Briskelid	3.0

Klasse Junior:

1. Steve Staurvik	6.0
1. Truls Martinsen	6.0
1. Jonny Tingvoll	6.0
4. Knut I. Hansen	4.0
5. Jostein Størdal	2.5
6. Lionel Barlier	2.0

HARSTAD

Vårturneringen 1978.
22 deltagere.

Klasse Mester:

1. Stein Jensen	5.5
2. Jan Bj. Rambø	4.5
3. Sjur Nørve	4.0
4. Roy Melvoll	4.0
5. Roy Evensen	3.0

6. Sigurd Thune	3.0
7. Runar Iversen	2.5
8. Odd Gunnarsen	1.5

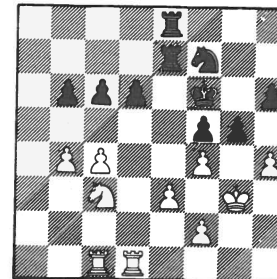
Klasse I:

1. Geir Olsen	5.5
2. Terje Korneliussen	3.5
3. Otto Jensen	3.0
4. Petter Dale	2.5

Klasse Junior:

1. Halvard Nikolaisen	5.5
2. Kjetil Hetland	4.5
3. Jan I. Sørensen	4.0
4. Kjell Næsvold	4.0

ROY EVENSEN

STEIN JENSEN

41. b5, Tc7. 42. hxd5+, hxd5. 43. fxd5+, Kxd5. 44. f4+!, Kg6. 45. Kf2, Tcc8? 46. bxc6, Txc6. 47. Tg1+!, Kh7! 48. Sd5, Te6. 49. Ta1!, Sh6. 50. Ta7+, Kh8. 51. Tgg7!, Sg4+. 52. Ke2, Txc4. 53. Th7+, Kg8. 54. Tag7+, Kf8. 55. Tf7+, Kg8. 56. Thg7+, Kh8. 57. Th7+, Kg8. 58. Se7+, Txe7. 59. Thg7+, Kh8. 60.

Stein Jensen

Th7+, Kg8. 61. Thg7+, Kh8. 62. Txe7, Te4. 63. Txe4, Kxg7. 64. Te6. Og hvit vant.

MOSJØEN

Klubbmesterskapet 1978, vår.

12 deltagere.

1. Henry Pettersen	10.5
2. Magnar Standahl	8.0
3. Jens Bertelsen	8.0
4. Oskar Elstad	7.5
5. Gunnar Grønbeck	7.0
6. Per Wingsternes	7.0
7. Jarle Ludvigsen	4.5
8. Johan Johansen	3.5
9. Jan Nicolaisen	3.5
9. Ole G. Gullhav	3.5
11. Magne Mikaelson	3.0

Lynsjakk:

1. Jarle Ludvigsen	6.5
2. Henry Pettersen	6.5
3. Oskar Elstad	6.0
3. Gunnar Grønbeck	6.0

HRRRMMM!

STUMP RØYKEN!

NORD-NORSKE LAGMATCHER

NARVIK — TROMSØ

Spilt: 29. - 30. april 1978.

Resultat: 11-9 for Tromsø.

Matchball: (Tromsøs spillere nevnt først).

1. Gunnar Johnsen	1.5
Kjell O. Kristensen	0.5
2. Reidar Jenssen	0.0
Dag Svedenborg	2.0
3. Magne Bergvoll	2.0
Edmund Forselv	0.0
4. Frans Larsen	1.5
Arthur Jarhelle	0.5
5. Johannes Høie	1.0
Palmer Salomonsen	1.0
6. Wiggo H. Eilertsen	1.0
Anton Thorstensen	1.0
7. Svein H. Johnsen	1.5
Kjell Aanes	0.5
8. Ivbjørn Nimki	1.0
Steinar Jenssen	1.0
9. Arnold Andreassen	0.5
Stein Indregard	1.5
10. Jarl Kvikstad	1.0
Ernst Lockertsen	1.0

Hvit: Gunnar Johnsen, Tromsø

Sort: Kjell O. Kristensen, Narvik.

1. Sf3, c5. 2. c4, Sc6. 3. Sc3, g6. 4. e3, Lg7. 5. d4, cxd4?

Etter dette kommer hvit i fordel på grunn av sitt klare overtak i sentrum og på dronningfløyen. Bedre var 5. -d6.

6. exd4, d6.

Ikke 6. -Sf6? 7. d5, Sb8.

8. d6! og svart blir syltet.

7. h3, Sf6. 8. d5, Sb8. 9. Le2, 0-0. 10. Le3, Sbd7. 11. 0-0, Sc5. 12. Tc1.

Hvit forhaster seg ikke med det naturlige framstøt b4, men bringer først offiserene i gode posisjoner og venter med å legge kortene på bordet. Svart kan nå vanskeliggjøre b4, men ikke definitivt forhindre det.

12. -a5. 13. b3, h6.

En svekkelse, men svart har store problemer med å skaffe seg motspill.

14. Sd4, Se8. 15. a3, Ld7. 16. b4, axb4. 17. axb4, Sa4. 18. Sxa4, Txa4.

Svakt er 18. -Lxa4? 19. Dd2, Kh7. 20. b5, og løperen er fanget.

19. Dd2, Kh7. 20. Ta1, Txa1.

Liten hensikt har 20. -Da8 pga. 21. Db2.

21. Txa1, e5. 22. fxe6ep.

Hvit må selvsagt slå av, da svart ellers får spilt f5 med klar fordel — minst.

22. -fxe6. 23. Td1

I a-linja er det lite tårnet kan utrette i øyeblikket, så hvit opphever like godt bindingen av springeren og tar d6 på kornet.

23. -Tf7.

Svart forsøker å få motspill gjennom trykk på feltet c4. Teksttrekket skal følges opp med Dc8, e5, Le6 og Tc7. Men planen er tidkrevende, og imens får hvit

Gunnar Johnsen

igang en opprulling av svarts kongefløy.

24. Da2, Dc8. 25. Sf3, e5. 26. h4, Le6?!

Svart burde kanskje prøvd 26. -Lg4.

27. h5!

Hvit kan trygt ofre en bonde for å få revet opp svarts kongestilling.

27. -gxh5.

Det lite tiltalende 27. -g5 er muligens bedre.

28. Sh4, Lg4. 29. Ld3+, Kg8. 30. f3, Le6. 31. Tc1

Parerer truselen 31. -b5. 32. Tc1, Tc7.

31. -Dd8.

Et slag i lufta er 31. -Tc7 pga. 32. Dc2! (truer 33. Sf5, Lxf5. 34. Lxf5, Dd8. 35. Le6+, Kh8. 36. Dg6), og svart har ikke noe bedre enn å sette tårnet på f7 igjen.

32. Df2, Sf6. 33. Dg3.

Nå truer Lxh6.

33. -e4!?

Svart tyr til radikale midler i et forsøk på å befri seg. Det var forøvrig liten hjelp i 33. -Kh8 pga. 34. Dg6, Df8. 35. f4! med ideen fxe5 fulgt av Tf1 og Txf6. (35. -Te7. 36. fxe5, Lf7. 37. exf6! og vinner).

34. Lxe4, Sxe4. 35. fxe4, Df6. 36. Sf3

36. Dxd6? gir svart et farlig initiativ etter 36. -Td7. 37. Dg3 (37. Df4?, Dxf4. 38. Lxf4, Td4), Td3. (Truer 38. -Txe3). Etter teksttrekket truer imidlertid 37. Dxd6.

36. -Kh7?!

Svart gir bonden i håp om en smule motspill i d-linja, men det passive 36. -Td7 var tross alt litt bedre.

37. Dxd6, Td7. 38. Df4, De7. 39. c5, Td3. 40. e5, Kh8. 41. Ta1, De8. 42. De4,

Kjell O. Kristensen

Td7. 43. Lf4, Ld5. 44. De3, Dg6. 45. Te1, Lc6!

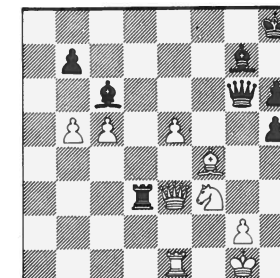
Med fellen 46. e6??, Ld4. 47. Sxd4, Dxd2 matt. Men først og fremst truer 46. -Td3 med offisersgevinst.

46. b5

Truselen 46. -Td3 er såpass ubehagelig at hvit gir en bonde for å tvinge svarts sterke løper ut av diagonalen h1/a8. På 46. Kh2 får svart et ikke ufarlig initiativ etter 46. -Td3. 47. Df2, Dg4.

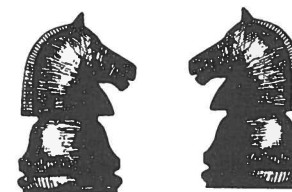
46. -Td3.

Bedre var 46. -Lxb5, men hvits fribonde må før eller senere bli utslagsgivende.

47. Dxd3!

For dronningen får hvit

Det ideelle sted for weekend-arrangementer, ukesturneringer, m.m.

POLARSIRKELLEN
HØYFJELLSHOTELL

8240 Lønsdal — Tlf. (081) 48 300 — 4122 — 4123

tårn og løper, dvs. de to offiserene som mest effektivt forhindret fribondens frammarsj.

47. -Dxd3. 48. bxc6, bxc6. 49. e6, Ld4+.

På 49. -Dg6/d8 vinner f. eks. 50. e7, De8. 51. Sh4, Ld4+. 52. Kh1, Lxc5. 53. Sf5 osv.

50. Sxd4, Dxd4+. 51. Le3, Dh4. 52. Lf2, De7. 53. Kh1.

Forbereder manøveren Lg3 -d6. 53. Lg3? var selvsagt forhastet pga. 53. -Dxc5+.

53. -Kg7.

På 53. -h4 kan hvit fortsette med 54. Ld4+, Kg8. 55. Lf6! i og med at svart har fratatt seg selv muligheten til å sjakke på h4.

54. Lg3, Kg6. 55. Te4.

Det gjelder ikke å forhaste seg. Nå er sjakken på h4 forhindret, slik at alt er klart til nådestøtet Ld6.

55. -Kf5. 56. Ld6, Db7.

Eller 56. -De8. 57. Te1 fulgt av e7, Tb1 og Tb8.

57. Te5+, Kg4. 58. e7, Db1+. 59. Kh2, Db4. 60. e8D, oppgitt.

(Komm. av Reidar Jenssen).

KONGEINDISK

Hvit: Reidar Jenssen, Tromsø.

Sort: Dag Svedenborg, Narvik.

1. Sf3, Sf6. 2. c4, d6. 3. Sc3, g6. 4. g3, Lg7. 5. Lg2, 0-0. 6. 0-0, e5. 7. d3, Sc6. 8. Ld2, Lg4?! 9. h3, Ld7. 10. e3.

Alternativet var 10. e4.

10. -Te8?! 11. e4(!)

Nå viser det seg at tårnet

står mindre bra på e8. Svarts naturlige plan i slike stillinger er å få gjennomført f5, og tårnet hører følgelig hjemme i f-linja.

11. -Sb4. 12. Le3, c6. 13. a3, Sa6. 14. d4?

Svekker e4 slik at tårnet på e8 plutselig befinner seg i en ideell posisjon. Bedre var f. eks. 14. Dc2.

14. -exd4. 15. Sxd4, Sc5. 16. Dc2, De7. 17. Lg5.

Trykket mot e4 er i ferd med å vokse hvit over hodet. På 17. f3 var 17. -d5! mer enn ubehagelig siden løperen på e3 står ugardert. 17. -De5?

Sterkere var 17. -h6. Nå kommer hvit til hektene igjen.

18. Sf3, De6(?). 19. Sd2, De7.

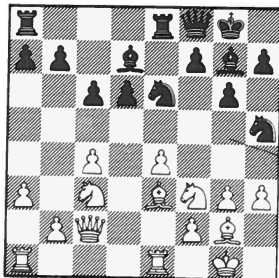
Frigjør e6 for springeren.

20. Tfe1(?)

Feil tårn.

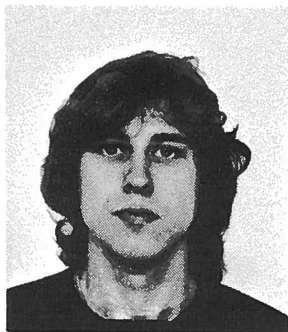
20. -Se6. 21. Le3, Sh5. 22. Sf3, Df8!

Forbereder f5.

23. g4?

Forhindrer riktignok f5, men omdanner feltet f4 til et åpent, verkende sår. 23. Sg5 ser bra ut, (23. -f5. 24. exf5, gxf5. 25. De2!).

Dag Svedenborg

23. -Shf4. 24. Dd2?

Etter svakheten 23. g4 er det livsviktig å beholde fianchettoløperen. 24. Lf1! var altså påkrevet. Nå blir det enveiskjøring.

24. -Sxg2. 25. Kxg2, Tad8.

Svart kan trygt gi a-bonden siden det neppe kan bli noe sluttspill i dette partiet i og med hvits vanskjøtting av egen kongestilling.

26. Lxa7?!, Lc8. 27. Tad1.

27. Lb6, Td7 er bare å jage svarts tårn til et bedre felt, dvs. e7 eller eventuelt f7.

27. -f5. 28. exf5, gxf5. 29. g5

F-linja må for enhver pris holdes lukket.

29. -Df7. 30. Se2, f4. 31. Ld4, Sxd4. 32. Sexd4, Dh5.

Det svarte angrepet glir som på olje.

33. Th1, Te4. 34. Tde1, Tde8. 35. Txe4, Txe4. 36. Se2

36. Dd3 besvares med 36. -Dg6.

36. -Df7. 37. b3, h6. 38. Sc3 Åpning av g-linja er

fordelaktig for svart.

38. -Te6. 39. Te1, Txe1. 40.

Dxe1, Dh5. 41. h4, Lh3+!

42. Kh2

Heller ikke 42. Kxh3 Dxf3+. 43. Kh2, Dxc3. 44. De8+, Lf8 endrer noe på sluttresultatet.

42. -Dxf3.

Nå gjenstår bare diverse hevnssjaker.

43. De8+, Lf8. 44. Dg6+, Kh8. 45. Df6+, Lg7. 46.

Dd8+, Kh7. 47. Oppgitt.

(Komm. av Reidar Jensen).

MAGNE BERGVOLL

EDMUND FORSELV

Hvit har nettopp spilt 22. Th3 som truer stygt 23. Txx4, Dxx4. 24. Sf6+. Samtidig er 22. -Lxe1? feil pga. 23. Sf6+ med matt eller dronningtap, men Bergvoll finner på råd... 22. -f5!

Nå er 23. Sg3, f4! såpass ubehagelig for hvit, at Forselv tvinges inn i et ugunstig sluttspill. 23. Dd5+, Tf7. 24. Tf1, Dxe4. 25. Dxe4, Lf2+!

Sterkere enn 25. -fxe4. 26. Txf7, Kxf7. 27. Txx4. Med teksttrekket blir hvits tårn på h3 nødt til å bruke

Magne Bergvoll

kostbar tid til å bringes i spill igjen.

26. Txf2, Tc1+. 27. Tf1, Txf1+. 28. Kxf1, fxe4+. 29. Ke2, Tb7. 30. b3, a5. 31. Th4, d5. 32. Tf4, a4. 33. bxa4, Tb2+. 34. Kf1, Txa2. 35. Tf6, Txa4.

Her stopper vi. Bergvoll fikk sin bonde og tilkjempet seg seieren i et vanskelig sluttspill i 63. trekk.

(Komm. av Frans Larsen).

FRANSK

Hvit: Frans Larsen, Tromsø

Sort: Arthur Jarhelle, Narvik

1. e4, e6. 2. d4, d5. 3. Sc3, Sf6. 4. Lg5, Le7. 5. e5, Sfd7. 6. Lxe7, Dxe7. 7. f4, a6. 8. Dd2, c6. 9. Sf3, Sc6. 10. Se2, cxd4. 11. Sexd4, Sc5. 12. Ld3, Se4. 13. Lxe4, dxe4. 14. Sxc6, bxc6.

HRRMMM!

STUMP RØYKEN!

15. Sg5, 0-0. 16. Sxe4, Td8, 17. Dc3, Tb8. 18. 0-0, Lb7. 19. Dc5, Dxc5. 20. Sxc5, Td5. 21. b4, La8. 22. Sxa6, Tbd8. 23. Sc7, Td2. 24. Sxa8, Txa8. 25. Tf2, Tad8. 26. Txd2, Txd2. 27. a4, Txc2. 28. a5, Td2. 29. a6, Td8. 30. Kf2, Kf8. 31. Ke3, Ta8. 32. Kd4, Ke8. 33. Kc5, Kd7. 34. a7, Kc7. 35. b5, cxb5. 36. Kxb5, Kb7. 37. Ta2, h6. 38. h4, h5. 39. g3, g6. 40. Ta3, oppgitt.

MO — FAUSKE

Spilt: 20. mai 1978.
Resultat: 13-3 for Mo.
Matchtabell. (MOs spillere nevnt først).

1. Kåpe Lein	2.0
Ivar Henriksen	0.0
2. Inge Kalkenberg	1.5
Hallvard Grimstad	0.5
3. Jim Christensen	2.0
Rune Borøy	0.0
4. Egil Kalkenberg	2.0
Otto Stemland	0.0
5. Otto Jørgensen	0.5
Harald Lundbakk	1.5
6. Levi Lillevold	1.0
Torbjørn Hjellevik	1.0
7. Svein H. Endresen	2.0
Anders Fiva	0.0
8. Stein O. Johnsen	2.0
Tom A. Lorentsen	0.0

I det mest strålende vårvær en kan tenke seg, og med de aller største forhåpninger om å gjøre en god innsats for sine respektive klubber, var det at Mo og Fauske Sjakklubber atter en gang møttes på Polarsirkelen Høyfjellshotell for å gå

en ny runde i den pågående pokalkamp mellom de to klubber.

Datoen var den 20. mai, og klokken var på slaget ti da den første brikke tok sitt første skritt ut på en av de 64 ruter. Den store stillhet som bare kan herske i et lokale hvor det spilles sjakk, var også denne gang til å «ta og føle på».

Og så var kampen mellom de seksten hjørner i full gang, de yngste som ennå går og sliter med å tilegne seg mest mulig av denne verdens lærdom i de første skoleklasser og de eldste som har registrert hele to verdenskriger.

Fauske-laget stilte med to-tre av sine beste seniorspillere i manko, og dertil fire juniorspillere på laget, mens Mo møtte med sine vanlige seniorer med «gamle» gode Lein på toppen av pyramiden og bare to juniorer. Resultatet ble derfor som en kunne vente en heller liten poenghøst for Fauske-laget.

Mo Sjakklubb har nu fire aksjer i pokalen, mens Fauske har en. Polen skal vinnes fem ganger.

Otto Jørgensen

FAUSKE — MO

Spilt: 16. september 1878.

Resultat: 11.5-4.5 for Mo.

Matchtabell. (Mos spillere nevnt først):

1. Harold Wie	1.0
Børge Jacobsen	1.0
2. Kåre Lein	0.0

Leif Jacobsen	2.0
3. Inge Kalkenberg	2.0
Hallvard Grimstad	0.0
4. Egil Kalkenberg	1.5
Øystein Borøy	0.5
5. Levi Lillevold	1.5
Rune Borøy	0.5
6. Kåre Nygren	2.0
Torbjørn Hjellevik	0.0
7. Otto Jørgensen	1.5
Otto Stemland	0.5
8. Stein O. Johnsen	2.0
Anders Fiva	0.0

DRONNINGGAMBIT

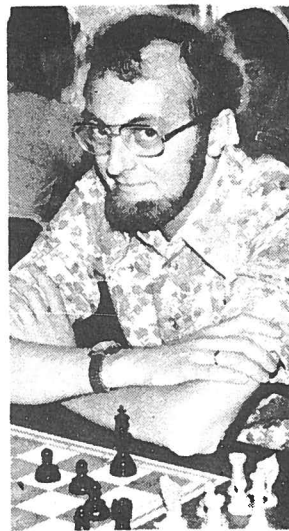
Hvit: Kåre Lein, Mo
Sort: Leif Jacobsen, Fauske

1. c4, Sf6. 2. Sc3, e6. 3. e3, d5. 4. d4, c5. 5. Sf3, Sc6.

Lukket Tarrasch.

6. Le2, dxc4. 7. Lxc4, cxd4.

Sort har full utjevning etter 6. trekk. Med mitt 7. trekk innledet jeg et slags provoserende fløyspill som jeg følte som heller risi-

Leif Jacobsen

kabelt.

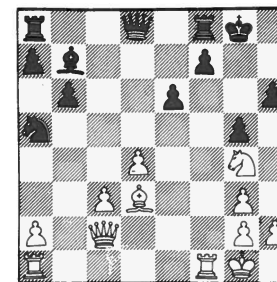
8. exd4, Lb4. 9. 0-0, 0-0. 10. Lg5, Lxc3. 11. bxc3, Sa5. 12. Ld3, h6. 13. Lh4, b6. 14. Dc2

Neppe det beste, ettersom det gir sort både pusterom og økte muligheter til taktiske utfall.

14. -Lb7. 15. Se5, g5.

Nå var tiden inne til å kvitte seg med både bindingen og sortfeltløperen. Trekket 15. -Dd5 sto lenge for meg som et alternativ, men f. eks. 16. f3, Sd7. 17. Le7, Tfe8. 18. Le4 ser jo ikke videre lystelig ut for sort.

16. Lg3, Sh5. 17. Sg4, Sxg3. 18. fxg3.

18. -f5.

Nærmest tvangstrekk. En hvit springer på f6 bringer sort i overhengende tapsfare.

19. Se5.

Her kan hvit bytte springeren mot tre bønder. 19. -Tac8. 20. De2?

Bonden ble glemt.

20. -Txc3. 21. Tad1, Dxd4+

Som ser farlig ut, men... 22. Kh1, Le4! 23. Dh5?, Dxe5. 24. Dg6+, Dg7. 25. Dxe6+, Df7. 26. Dxb6, Txd3. 27. Oppgitt.

(Komm. av Leif Jacobsen).

SJAKKVENNER!

VÅRE ANNONSØRER ER OGSÅ
VERDT ET INNGÅENDE
STUDIUM

FOR SJAKKSPILLERE -

Nybegynnere som viderekomne

Vi har bøker, brett og brikker for de fleste behov i stort utvalg.

Sjakkfolk trekker til:

Storgata 73 — Telefon 83 540

DEBATT

Turneringsleder-kurs

På Gausdal ble der under «Gausdal Cup 1978» og den internasjonale stormesterturnering avholdt et turneringslederkurs fremragende ledet av Tom J. Johansen og Widar J. Fossum.

Opplystningen var noenlunde, men ikke tilfredsstillende.

Etter min mening burde alle aktive turneringsledere delta i kurs for å perfektionere seg ytterligere.

Personlig føler jeg også behov for å diskutere regler og fortolkninger, selv om jeg leder et ganske betydelig antall turneringer. Kretser og klubber som er interessert i å avholde turneringslederkurs bedes ta kontakt med formannen i Forbundets «Reglementsutvalg»: Tom J. Johansen, Markus Thranes vei, Lørenskog.

Arnold J. Eikrem

....

Norsk telegrambyrå sender nu ut en ganske betydelig mengde med sjakkstoff til landets aviser.

Det er svært forskjellig hva som kommer inn i avisene, noen tar intet, noen endel, men neppe noen som tar alt.

Sjakkmedarbeiderne i avisene bør sørge for å få en avtale med sine redaksjoner, slik at de får hele stoffmengden og kan benytte seg av også det som redaksjonen ikke finner umiddelbart interessant for sine egne sjakkspalter.

Arnold J. Eikrem

Reiseinstruktøren

Det kunne vært moro vite hvilke oppgaver og plikter som følger med stillingen som reiseinstruktør.

Det er ikke lite av budsjettet som går med til å lønne reiseinstruktøren, og det er vel bare rimelig at menigmann nå får greie på hva som kan forlanges.

Spesielt for distriktene er det viktig å vite hva reiseinstruktøren står for. Kurs for skolesjakkinstruktører bør være obligatoriske rundt om i regionen, men la det nå ikke bli tilfeldighetene som råder med slike ting.

I samarbeid med regionene bør et skikkelig opplegg planlegges slik at vi vet hva vi går til. Tilfeldighetenes tid bør være forbi, og initiativet må komme fra reiseinstruktøren som tross alt er betalt for å gjøre jobben.

K. J.

Dere er merkelig tause

Ja, dere er merkelig tause, dere som måtte lese bladet. Det gjelder såvel de som er enige i det som skrives som de som er uenige.

Spesielt vil jeg nevne de som tradisjonelt er tale-trengte på kongresser. Hvorfor kan dere ikke forberede oss på hva dere står for? Alle må vi tåle kritikk, og alle må vi oppklare misforståelser, og gjøres det best gjennom dette utmerkede organ.

KJ.

Ikke lett, nei!

Å lage et godt blad er ikke lett. Spesielt ikke når der ikke finnes regler for hvilke informasjonsplikter turneringsledere har.

Litt drøyt synes vi nok det er når bladet «Nord-Norsk Sjakk» ikke kan få tilsendt fulle turneringstabeller fra et arrangement som NM uten å måtte tryggle og be i måneder.

Faller det ingen plikter på arrangørene av slike turneringer? Vi skriker opp om dårlig service fra avisene og lokalradio, men første bud må være at de har

resultatlistene å referere til. Når listene ikke er ferdige til de respektive sjakkblader, kan vi vanskelig tenke oss at journalistene får tak i dem.

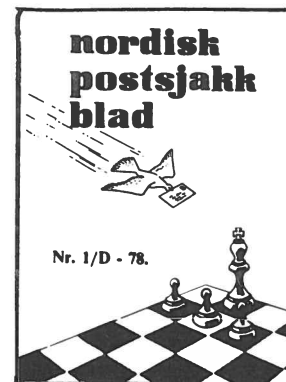
Det er ikke til å komme fra at grasrota også vil ha bilder i sjakkbladene, men problemet er stort. Hvor skal vi få dem fra? Ingen av turneringsarrangørene har plikt på seg til selv å ta foto, ei heller få andre til å gjøre det.

Vi står maktesløse så lenge det ikke finnes regler for informasjonsplikt ved større sjakkarrangementer.

KJ.

Leserinnlegg adressert til Stein Jensen

Etter tidsnøden i vårt parti i NNM krevde jeg rekonstruksjon av partiet idet vi bare hadde streket trekkene i tidsnøden. Jeg hadde streket 39 trekk og du 40. Jeg påsto ikke at du kun hadde gjort 39 trekk, men da mesterskapet sto på spill

krevde jeg sikkerhet ved rekonstruksjon. Dette er en sak for dommerkomiteen og at du i det lengste motsatte deg rekonstruksjonen får så være, men det var tross alt dette som laget oppstyret og trakk ut tiden.

Du kommenterer denne

episoden feilaktig i patikomentaren i NNS. Innrøm at det var godt å få fjernet all tvil slik at diskusjon ble stoppet og applausen under premieutdelingen ble fulltallig.

Gunnar Halvorsen
Narvik

Dusør utlovet

Bladet "Nord-Norsk Sjakk" finner å måtte ty til grasrota i to viktige saker. Tross utallige forespørsler på sentralt hold har det ikke lyktes oss å få tak i følgende forbrytere:

1. Den eller de personer som underslår tilsendte partier fra NNM 1977. Vi mener de partier som den gang ble sendt forbunds-presidenten for viderebefordring til egnert person med det for øyet å utpeke beste parti i hver enkelt klasse.

Finnerlønn kr. 100.-

2. Årshåndboken er og forblir borte. Den ble lovet ferdig fra forbundet for to år siden, men den må ha blitt stjålet på veien fra forbundet til menigmann. Saken anses for så viktig og arten av forbrytelse så grov at dusøren her høynes.

Finnerlønn kr. 200.-

Den eller de personer som tør stå frem i bladet med opplysninger som fører til pågripelse av forbryterne eller bidra til at det forsvunne materiale kommer til rette, vil få tilsendt utbetalingsblankett på det gjeldende beløp.

KJ.

KF HRRRMMM!
STUMP RØYKEN!

Klubbturneringene

v. /Rich. Wicklund-Hansen

Leif Jacobsens orientering i Nord-Norsk Sjakk nr. 4 1978 om Fauske Sjakklubbs nye lover vedrørende eventuelle week-endturneringer som erstatning for de ukentlige turneringsaftener, krever noen kommentarer.

Innledningsvis må jeg få presisere at jeg alltid har vært en entusiastisk forsvare av all nytten i norsk sjakk, uten dermed å være programforpliktet til enighet.

I dette konkrete tilfelle har jeg full forståelse av Jacobsens problemer, som er beskrevet i 6 punkter. Men jeg setter et spørsmålsteget ved løsningen. Alle som har be-fattet seg med klubbadministrasjon, kjenner vanskelighetene, og utallige klubber er sovnet hen fordi problemene er forblitt uløste. Det er derfor Fauske Sjakklubb til heder at de tar dette opp til debatt.

Min kommentarer må ikke oppfattes derhen at jeg mener å ha en paten-løsning på klubbdrift. Men ut fra en smule praktisk erfaring kan jeg muligens være med til å nysensere problemstillingen.

Det enkleste er å ta for seg hvordan Stokmarknes Sjakklubb i begynnelsen av 60-årene fikk en oppblomstring. Valget er tatt for å være sammenlignelig med Fauske. Å dra paralleller til Bodø Sjakklag vil være uriktig pga. Bodøs større

medlemspotensiale i kraft av byens større folketal. Man må her ta i betraktning at Bodø Sjakklag i 1968 hadde over 100 medlemmer — et urealistisk tall for Fauske. Men det må også nevnes at besøktallet på klubaftene i 1963 var 10-15, så det nytter å gjøre noe.

Stokmarknes Sjakklubb var et uorganisert samlingssted for en 7-8 sjakkspillere i Hadsel i 1961. Turneringene ble aldri avsluttet fordi medlemmene ikke møtte opp etc. Utstyret var mangelfullt, og jeg tror knapt det fantes skikkelige sjakkur.

I slutten av 1961 var vi noen stykker som ville forsøke å få en klubb ut av elendigheten. Vi kontaktet alle i Stokmarknes som kunne tenkes å være interessert og fikk samlet ca. 14 stykker som skulle danne grunnstammen i klubben.

Klubbens muligheter for å overleve skisserte jeg opp for medlemmene på følgende måte:

1. For at spillerne skal trives må det spilles konkurransesjakk. Det betyr møteplikt og som en konsekvens av det, utelukkelse av spillere som ikke melder forfall. Den slags medlemmer er med til å ødelegge en klubb og kan derfor med fordel lukes bort så hurtig som mulig.

2. Det må herske ro og

orden i klubben. Før den faste klubaften skal brett og brikker, ur og navne-kort være oppstillet. Turneringstavlens ajourført og forfall videregitt til motstander. Disse partier skal (hvis motstanderen ikke er bortreist eller syk) være avviklet innen neste klubaften.

3. Forgubbing i en klubb medfører klubbens endelikt på litt sikt. Rekruttering er derfor en livsnødvendighet.

4. Nivåheving av spillestyrken i klubben vil gi den enkelte større glede av spillet. Det betyr mere konkurransesjakk og dessuten bedre teorikunnskaper. En orientering om sjakkens historie og mulighet til å følge med i sjakkaktiviteter i inn- og utland er også med til å utvide den sjakklike horisont og dermed gleden over spillet.

Punkt 1 ble gjennomført med hård hånd. Resultat: Turneringene ble gjennomført, og medlemmer trivdes.

Punkt 2 var ikke noe problem. Det sørget turneringslederen for. Brett, brikker, ur og demonstrasjonsbrett ble anskaffet på en avbetalingskonto og nedbetalt via kontingenten og inntekt av andre tiltak.

Punkt 3 hadde bare en løsning: SKOLESJAKK. I løpet av et halvt år hadde klubben en kjerne av ca. 16 gutter og jenter som i løpet

av det neste halvår begynte å spille seg opp i klassene. Helge Theting er et produkt av denne aktivitet. Men det er meget viktig at de unge fra første stund får muligheten for å spille seg opp i de voksnes rekke. Kombineringen av voksne og 6. — 7. klassinger var virkelig vellykket og tvang «de gamle» til å skjerpe seg for ikke å bli detronisert!

Vi organiserte skolesjakken med undervisning på skolen utover høsten og tok de som gjennomførte inn i klubben fra januar av. Hvis det arbeidet som ble innledet i 1962, var blitt fulgt opp, ville Stokmarknes Sjakklubb i dag vært en levende klubb med et medlemstall på ca. 40. Man

bør huske at noen av de som forsvinner fra stedet også kommer igjen.

Årsaken til at Stokmarknes Sjakklubb etter hvert sovnet inn er å finne i det faktum at skolesjakken stoppet da jeg forlot stedet, og ingen tenkte på at de unge som da var i klubben, ville forsvinne når de skule begynne sin videreutdanning.

Punkt 4. Det første året instruerte jeg en halv times tid hver klubaften og avsatte noen aftener til simultanspill. Senere benyttet jeg sjakkspalten i Vesteraalens Avis som en kombinert PR, underholdnings- og teoriorgan.

Vi abonnerte på en del tidsskrifter som medlemmene kunne låne, og dessuten fikk alle Norsk Sjakklubb etter at klubben meldte seg inn i forbundet. Mitt private sjakkbibliotek ble flittig benyttet, særlig av de yngste.

For å få impulser kontaktet vi Harstad Sjakklubb og fikk istand 2 årlige matcher. Ingen Stokmarknes-spiller vil glemme da Harstad ble slått det andre året. Dette for å illustrere at nivåheving kan lykkes.

Punkt 5. Medlemskontin-

gent, startkontingent, dans og SKOLESJAKK (kommunal støtte og lotteritillette).

For å gi et tilbud til alle gjennomførte vi hurtigsjakkturneringer enkelte week-ender. Disse ble meget populære og fikk deltagelse av ikke organiserte spillere fra Melbu og Sortland, samt andre som ikke kunne binde seg til å møte frem hver uke i klubben. I så henseende fulgte vi Fauskes resept.

Men på ett punkt var vi urokkelige. Den ukentlige spilleaften var det primære og alt annet propaganda. Det jeg frykter for Fauskes vedkommende er at klubbmiljøet forsvinner, og at klubben visner hen. For egen del kunne jeg ikke fått spilt konkurransesjakk i Fauske. Weekendene er familiens og utelivet. Klubaftener med lunsjakk er uten interesse for en som ønsker å beholde et nogenlunde sjakknivå. Jeg vil gå så langt som å si at overdreven lunsjakk er direkte skadelig. Sjakken blir dårligere, og sansen for tålmodighets-krevende konkurransesjakk svekkes. Lunsjakk som avveksling er selvsagt på sin plass, og det er et faktum at spiller man god konkurransesjakk så går det også godt med lunsjakken. Men det motsatte er langt fra tilfelle!

Men essensen i det jeg ønsker å videreggi er at en sjakklubb er en meget ømfintlig sak som må pleies på den rette måte. Da får man også belønning.

Rich. Wicklund-Hansen

Hva gjør du
for å skaffe nye
medlemmer i din
sjakklubb

Klasseinndeling i Nord-norsk Mesterskap

v./WIGGO H. EILERTSEN, TROMSØ

Nedenstående forslag er ment som et utkast til bestemmelser for klasseinndeling i nord-norsk mesterskap basert på rating. Under hensynstagen til at ratingnivået sørpå ligger over det her oppe ved samme spillestyrke, p.g.a. lengre tids gjensidig miasme sydpå, antar jeg at ratinggrensene er fornuftige.

Erfaringsene fra de senere års mesterskap tilsier at man innfører slike grenser for å legge litt bånd på klubbens nomineringer av spillere. Vi har sett at spillere er blitt plassert for høyt i forhold til spillestyrken, og at taktiske hensyn har plassert dem lavere, eller hørt/sett beskyldninger derom.

Jeg har forsøkt å ta alle mulige hensyn, bl. a. søkt å utvirke at klubber ikke presser unge spillere for hårdt. Videre er der åpnet større muligheter for å rykke opp. Kravene til spillernes forhold til de respektive organisasjonsledd er blitt strengere. Jeg har forsøkt å dempe opp for en altfor stor mesterskapsgruppe, det samme kunne kanskje vært oppnådd ved høyere krav til Klasse Mester og større

rammer for Klasse I, men jeg tror dette forslaget har mer for seg enn en grense på 2000 for kl. M. og tilsvarende endringer nedover/eller større Kl. I.

Jeg ville ha skjerpet rapportplikten noe mer ved å kreve regionstyrene, landsrådsrepresentantene og ungdomskonsulentene gitt samme informasjon som ELO-komiteen, og dennes nye tall. Videre kunne jeg ha tenkt meg en forandring i bestemmelsene for lagmesterskapet, men det skal jeg ev. komme tilbake til senere.

Jeg kunne også tenke meg å foreslå at vinneren av Mester A og Junior A skulle få i premie av Norges Sjakkforbund gratis reise til NM samme år.

1. Mesterklassen:

a) Mesterklassen består av spillere med ELO-rating 1900 eller mer, spillere som i tre sist avholdte mesterskap har oppnådd 50% score i mesterklassen, samt de spillere som har rett til å spille etter opprykk.

b) Dersom påmeldte spillere er maksimum 16 spilles i en klasse.

c) Dersom antall påmeldte spillere er 17 eller

mer, deles mesterklassen i Mester A, som spiller om den nordnorske mestertitelen, og Mester B som spiller om opprykk til Mester A.

d) Rett til å spille i Mester A har de 12 høyeste ratede spillere med følgende begrensning: Nr. 1, 2 og 3 i sist avholdte mesterskap samt vinnerne i de to foregående, samt spillere som har kvalifisert seg ved opprykk skal ifall de ikke er blant de 12 med høyest rating, replassere nr. 12, 11, 10,... osv.

e) De 6 høyest ratede skal i alle tilfelle spille i Mester A og NNSF's styre kan utvide klassen tilsvarende.

f) Dersom Mester B blir under 10, fylles opp fra klasse I.

2. Klasse I

Her deltar spillere med ELO 1899 — 1700, samt spillere kvalifisert ved opprykk.

3. Klasse II.

Her deltar spillere med ELO 1699 — 1450, samt spillere kvalifisert ved opprykk.

4. Klasse III.

Her deltar spillere med ELO 1449 — 1000, samt spillere uten ELO.

5. Klasse Junior A.

Her deltar spillere ikke fylt 20 år ved årets utgang og fylt 14 år med ELO over 1500, samt spillere fylt 12 år med ELO over 1650, dersom de ønsker det.

6. Junior B.

Her deltar spillere ikke fylt 20 år ved årets utgang og fylt 14 år med ELO 1499 og under, samt spillere fylt 12 år med ELO over 1300, dersom de ønsker det.

7. Klasse Lilleputt.

Her deltar spillere ikke fylt 14 år ved årets utgang.

8. Veteranklasse.

Her kan spillere som har fylt 60 år delta.

9. Spillere uten etablert rating.

Disse ansettes 100 lavere enn den uetablerte ratingen hvis ikke fylt 20 år ved årets utgang og 50 lavere hvis fylt 20 år.

Det samme gjelder tidligere etablerte spillere som har vært turneringspassive så lenge at de er falt ut av ELO-listen.

10. Spillere uten ELO-rating.

Disse kan delta i kl. III, hvis fylt 20 år, kl. Junior B, hvis fylt 14 år, og kl. Lilleputt, hvis ikke fylt 14 år ved årets utgang.

11. Opprykk.

De to beste i hver klasse rykker opp. Dersom det er spilt i mer enn en gruppe, rykker bare gruppevinnerne opp. Opprykksretten må

benyttes i et av de tre påfølgende NNM, ellers bortfaller den.

Fra klasse Junior A kan om ønskes rykkes opp i klasse Mester. Fra Klasse Junior B kan om ønskes rykkes opp i klasse I. Fra klasse Lilleputt kan om ønskes rykkes opp i klasse II. eller klasse Junior A.

12. Rett til å spille i en bestemt klasse.

Slik rett har:

a) Spillere som tilfredsstiller ratingkravet.

b) Spillere som har ikke utløpt rett til opprykk.

c) Spillere som ikke tilfredsstiller ratingkravet, men som ved spill i vedkommende klasse ved siste deltagelse oppnådde minst 50% score.

d) Spillere som tilfredsstiller ratingkravet etter 9.

13. Nedrykk.

Spillere som ikke lenger tilfredsstiller bestemmelsene i 12 må rykke ned.

14. Reserver.

Ved forfall av spillere og for å unngå oddetall i en klasse, er høyest ratede i klassen under, jfr. også 9, reserve, og kan bli flyttet opp for å unngå oddetall.

15. Minste deltagerantall.

Klasse III, Klasse Lilleputt og Veteranklassen kan spilles med 4 deltagere som spiller dobbeltrundig Berger, med 5 eller 6 mann som spiller enkeltrundig Berger, og med oddetall.

De øvrige klasser spilles med minimum 8 mann og partall, som spiller 6 runder Monrad.

Ved lav deltagelse kan klasse II og III slås sammen, men med særskilt premiering etter ratinggrensene, dog kan en eventuell vinner av fellesklassen fra klasse III rykke opp i klasse I.

Tilsvarende for klasse Junior B og klasse Lilleputt.

16. Adgang.

a) Spillere som det ikke er betalt kontingent til Norges og Nord-Norges Sjakkforbund og den respektive krets for, har ikke adgang til å delta.

b) Spillere som også representerer annen klubb må ha betalt full kontingent også til den nordnorske klubben de deltar for.

17. Rating.

Samtlige klasser skal ELO-rates og resultatene skal sendes ELO-komiteen senest 10 dager etter mesterskapets avholdelse.

Hva gjør du
for å skaffe nye
medlemmer i din
sjakkklubb

NORD - NORSKE MESTERSKAP

VED FRANS LARSEN

1. Kjell Ole Kristensen, Narvik	+9	+2	=3	=4	+7	+5	5.0
2. Sigurd Svedenborg, Narvik	+5	-1	+4	+3	=6	+10	4.5
3. Egil Eikseth, Bodø	+6	+7	=1	-2	+8	=4	4.0
4. Frans Larsen, Tromsø	+8	+5	-2	=1	=9	=3	3.5
5. Kjetil Strand, Harstad	-2	-4	+6	+9	+10	-1	3.0
6. Hans Eriksen, Harstad	-3	+10	-5	+7	=2	-8	2.5
7. Per Omtvedt, Narvik	+10	-3	+8	-6	-1	=9	2.5
8. Kyrre Melchior, Harstad	-4	+9	-7	-10	-3	+6	2.0
9. Einar Danielsen, Bodø	-1	-8	=10	-5	=4	=7	1.5
10. Arthur Jarhelle, Narvik	-7	-6	=9	+8	-5	-2	1.5

HARSTAD 1972

Spilledager: 20. — 22. mai.

Spillested: Grand Hotell

Deltagerantall: 56 spillere.

Turneringsleder: Jens Jensen, Harstad.

Lagmester: Narvik.

Skjønnhetspremie: Sigurd Svedenborg mot Egil Eikseth.

Klasse I

1. Roar Lindblom, Harstad 5.0
2. Bjarne Jacobsen jr., Bodø 5.0
3. Stein Jensen, Harstad 4.5
4. Selmer Sigvaldsen, Narvik 4.0

5. Helge Theting, Bodø 4.0
6. Gudmund Larsen, Tromsø 3.0
7. Roy Evensen, Harstad 2.5
8. Frank Henriksen, Tromsø 2.0

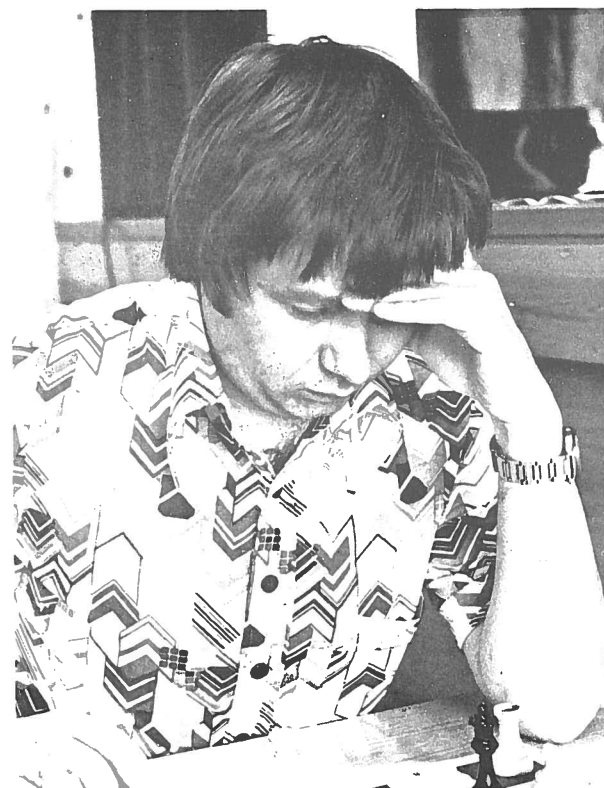
Klasse II:

1. Leonh. Nilsen, Tromsø 5.0
2. Palmer Salomonsen, Narvik 5.0
3. Johan Rydar, Narvik 3.5
4. Otto Jensen, Harstad 3.0
5. Arvid Hansen, Harstad 3.0
6. Alf G. Elvenes, Harstad 3.0
7. Otto Klausen,

- Stm.nes 3.0
8. Odd Gunnarsen, Harstad 2.0

Klasse III:

1. Leon Leonhardsen, Harstad 4.5
2. Arne Salminen, Harstad 4.5
3. Oddleif Aarø, Tromsø 4.0

Kjell Ole Kristensen

4. Hans Furnesvik, Harstad 4.0
5. Edmund Wibe, Harstad 3.5
6. Karl P. Jernberg, Tromsø 3.0
7. Håkon Hemmingsen, Harstad 2.5
8. Ragnar Bratteteig, Bodø 2.5

Klasse Junior:

1. Jan R. Schjaavik, Harstad 5.0
2. Morten Groth, Harstad 4.5
3. Jack M. Antonsen, Harstad 4.5

4. Torbjørn Lund, Harstad 4.0
5. Reidar Jenssen, Tromsø 3.5
6. Bjarne G. Holm, Tromsø 3.5
7. Rolf Støre, Bodø 3.0
8. Frank Bruun, Stm.nes 3.0

Et intimt mesterskap i stilfulle omgivelser, men deltakelsen (bl. a. grunnet Finnmark-klubbenes uteblivelse) var jo noe mindre enn vanlig. Harstad Sjakklubb med Sigurd Thune og Jens Jensen som forgrunnsfi-

gurer sørget for et arrangement som forløp uten gnisninger.

Narviks Kjell Ole Kristensen var allerede omkring 1968 blant de beste spillere i Nord-Norge, men selv om han var kvalifisert, lot debuten i mesterklassen vente på seg, og hans første opptreden (Tromsø 1971) var også overraskende dårlig. Det var med nød og neppe han holdt klassen.

Året etter var imidlertid Kjell Ole Kristensen uimotståelig og feide enhver tvil til side etter meget overbevisende spill. Den eneste som kunne gi ham en slags kamp var gamle, gode Sigurd Svedenborg. Det ble forøvrig det siste NNM for denne sjakkjemppe, men andreplass og skjønnhetspremie dannet en utmerket avslutning på en lang og gloriøs NNM-karriere.

I motsetning til mesterklassen, som unektelig kunne vært sterkere besatt, var Klasse I til gjengjeld uhyggelig sterk! Av de nye fjes merket man seg Roar Lindblom som debuterte med brask og bram ved sin førsteplass. Dog fikk han kamp til døren av Bjarne Jacobsen jr., som litt overraskende var å finne i denne klassen.

Såvel Lindblom som tre'eren Stein Jensen har deltatt i samtlige NNM etter 1972. Sistnevnte overrasket forøvrig stort med sin plassering og hadde gjort enorme fremskritt etter at han hadde vunnet juniorklassen året før.

Også Klasse Junior kunne oppvise en del interessante

navn, såvel Morten Groth som Reidar Jenssen debuterte i NNM-sammenheng. Her merket man seg den sterke Harstad-dominans blant de yngre årsklasser, noe som ikke bare skyldtes at mesterskapet ble arrangert i Harstad.

Avslutningsvis nevner vi at Erling Svedenborgs vandrepemie for første gang ble satt opp i dette NNM (vunnet av Stein Jensen til odel og eie i 1978), at Hederstegnet ble tildelt Hans Eriksen, Harstad, og Henry Johnsen og Leonh. Nilsen, begge Tromsø, og at Narvik Sjakklubb fortsatt påtok seg styrehvervet for Nord-Norges Sjakkforbund. Ny formann ble Ernst Lockertsen etter avtroppende Erling Svedenborg.

ALEKHINES FORSVAR

Hvit: Kjell O. Kristensen, Narvik.
Sort: Per Omtvedt, Narvik

1. e4, Sf6. 2. e5, Sd5. 3. c4, Sb6. 4. d4, d6. 5. Sf3, g6. 6. Sc3.

Mer vanlig er 6. Le2 eller 6. Le3.
6. -Lg7.

Her burde sort slått på e5, som ville gitt utligning.

7. exd6

Nettopp! Hvit slår, og sort kan få problemer med en svak bonde på d6.

7. -cxd6. 8. Ld3, Sc6. 9. Le3, 0-0. 10. 0-0, e5.

Sort har nå full utligning! 11. d5.

Hvit er nødt til å blokke i sentrum, men det gir sort

muligheter til å ta kontroll over sentrum.

11. sb4(?)

Feil plan. Bedre må være å spille springeren til e7, fulgt av f5.

12. Le2, Lf5?

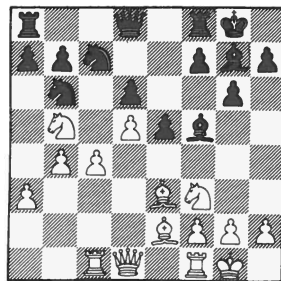
Det absolutte feiltrekket! Tilsynelatende har løperen en god diagonal, men den hindrer sort i å spille f5, som er sorts eneste sjanse til aktivt motspill.

13. Tc1, Tc8. 14. a3, Sa6. 15. Sb5, Ta8.

Fram og tilbake er like langt. Sort taper en masse tempi.

16. b4, Sc7.

Eneste mulighet til aktivt motspill, men hvit har regnet lengst. Hans sterke c-bonde er mye mere verdt enn sorts tårnkontroll over a-linjen.

17. Sxa7(!), Txa7. 18. Lxb6, Txa3. 19. c5, Dd7. 20. c6(!), bxc6. 21. dxc6, De7. 22. Dd2, Le6.

Sort vil spille fram d-bonden, men det er dessverre for sent. Hvits fribonde i c-linjen avgjør hele partiet.

23. Tfd1, Ta2. 24. Tc2, Txc2. 25. Dxc2, Tb8. 26. La5, d5. 27. Da4, d4.

Sort prøver å få motspill i sentrum, men hvit har alt under kontroll.

28. b5, Sd5. 29. Lc4, Sb6.

Kanskje hadde 29. -Sc3 gitt mere motspill. Etter 30.

Lxc3, dxc3. 31. Lxe6, Dxe6 har sort et visst motspill.

30. Lxb6, Txb6. 31. Lxe6, fxe6.

Å slå med damen er katastrofe etter 32. Da8+, Lf8. 33. c7!

32. Tc1, De7. 33. Sg5, De8.

Her burde vel sort egentlig rekke «labben» over bordet.

34. Dc4, Lh6.

Så slår «Kokken» til med en kombinatorisk vending hvor c-bonden avgjør partiet.

35. Dxe6+, Dxe6. 36. Sxe6, Lxc1. 37. c7, Txe6. 38. c8D, Kf7. 39. Dxc1, oppgitt.

Endelig fant sort ut at stillingen ikke lenger var spillbar.

(Komm. av Steinar Jenssen.

NORDISK

Hvit: Sigurd Svedenborg, Narvik.
Sort: Egil Eikseth, Bodø.

1. e4, e5. 2. d4, exd4. 3. Sf3, Lc5(?)

Taper et tempo. 3. -Sf6 er bedre.

4. c3, d5. 5. exd5, Dxd5. 6. cxd4, Lb4+.

Se forrige kommentar.

7. Sc3, Lg4?

For aggressivt. Han måtte spille 7. -Sf6 for å få rokert.

8. Le2, Sf6. 9. 0-0, Dh5?

Riktignok lå sort etter i utvikling, men etter 9. -Da5 kan han da fremdeles leve, og spillet får en skandinavisk karakter. Det naturlige 9. -Dd7 er utilstrekkelig

pga. 10. Se5, Lxe2. 11. Dxe2, De7. 12. Lg5 med klar terrengfordel for hvit. Alternativet til å flytte dama, 9. -Lxc3, kan ikke spilles fordi det hvite sentrum blir for mektig.

10. h3

Så enkelt var det. P.g.a. svakheten på b7 kan han ikke bytte på f3.

10. -Ld7. 11. Se5, Dh4. 12. Lf3!, Sc6. 13. Sxd7!

Enkelt og kraftfullt.

13. -Kxd7.

13. -Sxd7 forbyr seg selv p.g.a. den åpne e-linje. Sort er ikke levnet store overlevelsesmuligheter med kongen i sentrum i fortsettelsen.

14. g3!, Dxh3. 15. Sd5!

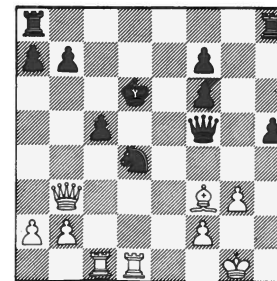
Bemerk diagonalen h3/c8!

15. -h5. 16. Sxf6+, gxf6.

17. Lf4, Ld6. 18. Lxd6, Kxd6. 19. Db3, Df5. 20. Tac1, Sxd4?

Altfor optimistisk, men det er vanskelig å finne fornuftige sorte trekk. Med enkle midler er han blitt nedspilt, og her bryter han sammen under presset.

21. Tfd1, c5.

22. Txd4+!

Selvfølgelig.

22. -cxd4. 23. Db4+, Ke6.

Sigurd Svedenborg

24. Dxb7?

Auda. Hvit vinner enkelt etter det naturlige 24. Tel+, Kd7. 25. Te7+ og matt i to. Sort må derfor på 24. Tel+ svare 24. -De5, hvoretter det kan følge 25.

TREKK INNOM
TIL ET VIRKELIG GODT MÅLTID.
VELKOMMEN!

Tlf. 11622 - Hammerfest

Dc4+, Kd6. 25. Txe5, fxe5. (25. -Kxe5. 26. Dd5 matt). 26. Dd5+, og sort mister begge sentrumsbøndene. Hvis sort på 25. Dc4+ spiller 25. -Ke7, kommer man inn i de samme variantene etter 26. Dc5+, Ke6. 27. Dd5+ osv., i begge tilfeller med rask gevinst for hvit.

24. -De5. 25. Le4, Tad8. 26. Tc7, The8. 27. Dc6+, Dd6. 28. Dc4+, Ke5. 29. f3, Df8?

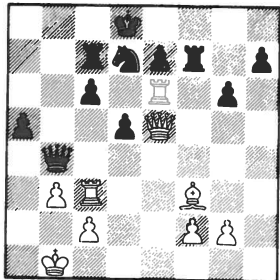
Nå går han matt, men hva skulle sort gjøre? 29. -f5 taper pga. 30. Tc5+, Kf6. 31. Txf5+, Kg7/g6/e7. 32. Dxf7+ med snarlig matt. Det relativt beste er følgende 29. -Dxc7, men heller ikke det er godt nok i lengden. 30. Db5+, Ke6. 31. Lf5+, oppgitt.

Det er matt i neste.

Moral: Ta imot gambitbønder og la motparten bevise offerets korrekthet!

(Komm. av Svein H. Johnsen).

KJELL O. KRISTENSEN

EGIL EIKSETH

41. Dxc7+!

Like før tidskontrollen har Kjell Ole Kristensen (sannsynligvis som vanlig i stor tidsnød) begått feiltrek-

ket 40. -Sd7, og taktikeren Eikseth er selvsagt ikke sen om å gripe sjansen. Med dronningofferet forvandles med ett slag en tapt stilling til minst remis.

41. -Kxc7. 42. Texc6+, Kb8.

Best. Selvsagt ikke 42. -Kd8? 43. Tc8 matt, og på 42. -Kb7 er 43. Lxd5 ubehagelig sterkt.

43. Tc8+, Ka7. 44. T8c7+ Forsøket 44. T3c7+ besvares med 44. -Db7 og remis slutt.

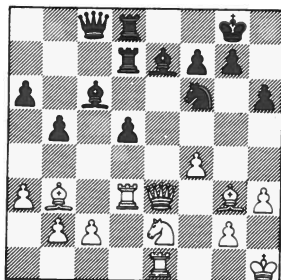
44. -Kb8.

Sort har intet annet enn å innvilge evig sjakk, for varianten 44. -Kb6? 45. T3c6+, Kb5. 46. Le2+ kan han jo ikke gå med på!

45. Tc8+, Ka7. Remis.

(Komm. av Frans Larsen).

KJELL O. KRISTENSEN

KJETIL STRAND

23. -d4!

Dermed er sorts batteri mot kongefløyen (Dc8 og Lc6) i ferd med å avdekkes.

24. Sxd4(?)

Kan se ut som en bukk, men hvits stilling er uansett uhyre vanskelig, f. eks. 24. Dc1 (24. Df2, Se4), Le4, 25. Tdd1, d3. 26. cxd3, Tc7, og dobbelttruselen mot Dc1 og Bh3 avgjør. Relativt best er

24. Dg1, men også det har sine klare minussider.

24. -Txd4!

Og nå er hele batteriet demaskert. Grunnet truselen 25. -Dxh3+ fulgt av matt på g2 må hvit bli liggende offiser under uansett.

25. Lxf7+, Kxf7. 26. Dxe7+, Kg8. 27. Kh2, Txd3. 28. cxd3, Te8. 29. Dd6, Txe1. 30. Lxe1, Dd7. 31. Dxd7, Sxd7.

Det resterende har mindre interesse. Sort førte sluttspillet sikkert i land i 56. trekk.

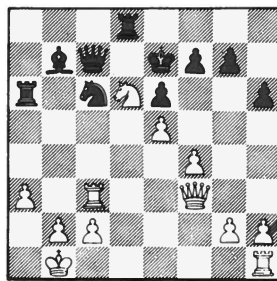
(Komm. av Frans Larsen).

SICILIANSK

Hvit: Sigurd Svedenborg, Narvik

Sort: Arthur Jarhelle, Narvik

1. e4, c5. 2. Sf3, d6. 3. d4, cxd4. 4. Sxd4, Sf6. 5. Sc3, a6. 6. Lg5, e6. 7. f4, Le7. 8. Df3, h6. 9. Lxf6, Lxf6. 10. 0-0-0, Lxd4. 11. Txd4, Sc6. 12. Td1, Dc7. 13. Kb1, b5. 14. Lxb5, axb5. 15. Sxb5, Da5. 16. Sxd6+, Ke7. 17. a3, Td8. 18. e5, Dc7. 19. Sb5, Db7. 20. Sd6, Dc7. 21. Td3, Lb7. 22. Tc3, Ta6.

23. f5!

Som fremgått ovenfor,

Arthur Jarhelle

har Sigurd Svedenborg ofret offiser på b5, en velkjent offervending som han i de forskjellige avskygninger flesket til med ca. 1000 ganger i sin sjakkkarriere. Med 3 bønder for offiseren i foreliggende parti skulle hvit ha tilstrekkelig kompensasjon, og med teksttrekket søkes en løsning ad taktiske veier gjennom linjeåpninger m. m.

23. -Txd6(?)

Selvsagt ikke 23. -Sxe5? 24. Txc7+, Kxd6. 25. Dc3, men 23. -exf5. 24. Dxf5 er nok sorts beste mulighet. Jarhelles motoffer strander på en overraskende mellom-sjakk.

24. f6!, gxf6.

Sikkert det relativt beste. På 24. -kf8 ville Svedenborg spilt ut variantkomplekset

25. fxf7+, Kg8. (Eller 25. -Kxg7. 26. Df6+, Kf8. 27. exd6, Dxd6. 28. Td3, Dc7. 29. Thd1, Ke8. 30. Tg3, Kf8. 31. Dh8+, Ke7. 32. Tg8 og vinner). 26. exd6 (ikke 26. Df6?, Dd8!), Dd8. (Eller 26. -Dxd6. 27. Df6, De5. 28. Dxh6, Dg7. 29. Tg3 ev. 27. -Kh7. 28. Th3). 27. Tf1 med enkel vinst. 25. Dxf6+, Ke8. 26. exd6, Dxd6.

Eller 26. -Dd8. 27. d7+ osv.

27. Td3, De5?

Fører til en brå slutt, hvormed sorts springer overbelastes i oppgaven å forsvare såvel matten som dronningen. Dog er partiet uansett tapt for sort. (27. -De7. 28. Dxh6 eller 27. -Dc7. 28. Tg3).

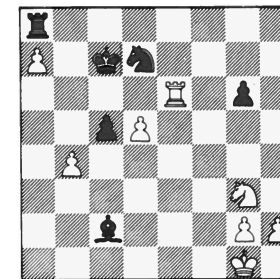
28. Td8+!, oppgitt.

(Komm. av Frans Larsen).

SPANSK

Hvit: Per Omtvedt, Narvik
Sort: Egil Eikseth, Bodø.

1. e4, e5. 2. Sf3, Sc6. 3. Lb5, f5. 4. Sc3, fxe4. 5. Sxe4, d5. 6. Sg3, Dd6. 7. 0-0, e4. 8. Sd4, Ld7. 9. Lxc6, bxc6. 10. d3, exd3. 11. Dxd3, g6. 12. Te1+, Kf7. 13. Sf3, Te8. 14. Sg5+, Kg7. 15. Dd4+, Df6. 16. Le3, h6. 17. Dca7, Tce3. 18. Txe3, hxg5. 19. Dxc7, Dd6. 20. Dxd6, Lxd6. 21. a4, Sf6. 22. h3, g4. 23. hxg4, Sxg4. 24. Tf3, Se5. 25. Tb3, Tf8. 26. a5, Lc5. 27. Sh1, Sg4. 28. Tb7, Sf6. 29. a6, Ld6. 30. a7, Ta8. 31. c4, Kf7. 32. cxd5, c5. 33. Sg3, Ke7. 34. Td1, Kd8. 35. Tb6, Kc7. 36. ta6, Lb5. 37. Ta3, Le5. 38. Tb3, La4. 39. Te3, Lxd1. 40. Txe5, Sd7. 41. Te6, Lc2.

42. b4, cxb4. 43. Tc6+, Kd8. 44. Txc2, Txa7. 45. Tb2, Tb7. 46. Se4, b3. 47. Kf1, Tb4. 48. f3, Kc7. 49. Ke2, Kb6. 50. kd2, Kb5. 51. kc3, Ka4. 52. d6, Tb6. 53. Te2, Ka3. 54. Sd2, Tc6+. 55. Sc4+, Ka4. 56. Kd4, kb4. 57. Sb2, Txd6+. 58. Ke3, Te6+. 59. Kd2, Txe2+. 60. Kxe2, Kc3. 61. Sd1+, kc2. 62. f4, Sf6. 63. Se3+, Kc1. 64. Sc4, Sd5.

POSTSJAKK

SICILIANSK

Hvit: Hermod Moursund,
Sørarnøy
Sort: Magnus T. Olsen,
Sømna.

1. e4, c5. 2. Sf3, Sc6. 3. d4,
cxd4. 4. Sxd4, Sf6. 5. Sc3,
d6. 6. Lc4.

Den gamle Leonhardt-varianten som kom til heder og verdighet igjen i Fischers yngste år. Pilnik fikk i 1959

65. g3, Sb6. 66. Sd2, b2. 67. g4, Sc4. 68. Sxc4, b1D. 69. Se3, De4. 70. f5, gxf5. 71. gxf5, Kb2. 72. kd2, kb3. 73. Ke2, Kc3. 74. Oppgitt.

SPANSK

Hvit: Frans Larsen,
Tromsø
Sort/ Kjetil Strand,
Harstad.

1. e4, e5. 2. Sf3, Sc6. 3. Lb5, a6. 4. La4, Sf6. 5. 0-0, Le7. 6. Lxc6, bxc6. 7. te1, d6. 8. d4, Lg4. 9. dxe5, Lxf3. 10. Dxf3, dxe5. 11. Le3, 0-0. 12. Td1, Db8. 13. b3, Td8. 14. Sd2, Se8. 15. Sc4, Lf6. 16. Txd8, Dxd8. 17. Td1, De7. 18. De2, Td8. 19. Txd8, Dxd8. 20. Sd2, Sd6. 21. Dxa6, De8. 22. a4, g6. 23. f3, Kg7. 24. Sc4, Dd7. 25. Sa5, Se8. 26. Dd3, De6. 27. Sc4, Le7. 28. a5, c5. 29. Dd5, c6. 30. Dxe6, fxe6. 31. Sxe5, oppgitt.

alvorlig bank i denne varianten, og bedre gikk det ikke Benkö samme år i kandidatturneringen. (Fischer var da 16 år). Pilnik valgte det solide 6. -e6, mens Benkö forsøkte det mer tvilsomme 6. -Db6.

6. -g6?
Muligens er ? noe urettferdig da varianten inneholder noen interessante muligheter som lite nok er spilt. Jeg vil ikke se bort fra at en eller annen en dag kommer med en hjemmestrikket nyhet som kan gi hvit noe å tenke på, men i dette konkrete tilfelle er det tydelig at sort ikke aner hvorfor g-bonden skal flyttes. Situasjonen må være den at åpningsbøker ikke står i bokhyllen på Sømna, mens til alt uhell biblioteket på Sørarnøy inneholder Euwe. Dermed skjer det som mange har opplevd, de løper inn i en bokvariant og tromles ned.

Noen råd til andre som ikke har tid eller interesse til å studere åpningsteori: Før man kryper inn i halvlukkede eller lukkede stillinger, skal man lære å spille sjakk. Det gjør man på to måter. Enten som den store Lasker ved å opprettholde livet i studieårene ved å spille om penger, eller ved å spille angrepssjakk. Hvis middagen er avhengig av at

du vinner dine sjakkpartier, så kan jeg love for at du lærer.

Den andre metoden er motsatt. Jeg kan sammenligne den med de amerikanske 400 m. løperne. De løper distansen som om den skulle være 100 m og kommer krypende i mål. Men en dag holder de distansen, og da er de plutselig olympiske mestre. Overført til sjakk betyr dette at alle spillere i de lavere klasser ikke burde spille annet enn gambitåpninger. Uten tvil får du noen ordentlige ørefiker underveis, men bevares så mye morsommere sjakk det blir!

Når nu sort først har rotet seg inn i den Sicilianske variantjungel, kan man begynne å fundere over hvorfor han ikke spiller et så logisk utviklingstrekk som 6. -e6. Det er til å forstå. Men løperfianchetto anbefales å holde seg langt vekk fra inntil man vet hvorfor! Den dagen man forstår det, spiller man ikke i Klasse 2. Med en lett omskrivning av en Fischer-replikk kommer jeg frem til følgende: «Det beste svar på e4 er e5». (Fischer sa noe om at e4 var det beste åpningstrekk).

7. Sxc6, bxc6. 8. e5!, Sg4.

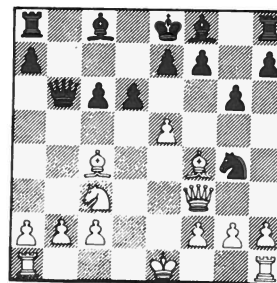
Varianten 8. -dxe5. 9. Lxf7 + koster damen.

9. Lf4!

Fortsatt bokvariant. Bonden på e5 er tabu og presset mot d6 meget ubehagelig. Men nu noen trøstens ord til Olsen, så Sømna fortsatt kan beholde sin sjakkære. Før omtalte Lasker presterte i 1910, som verdensmester, å spille samme variant som sort mot Schlechter. Schlechter hadde naturlig nok ikke lest Euwe og valgte en annen sterk forts. 9. e6! Men han grunnstøtte etter 9. -f5. 10. 0-0, Lg7. 11. Lf4, Db6. 12. Lb3, La6. 13. Sa4, Dd4 og nu ville 14. Df3! gitt hvit godt spill, men istedenfor kom 14. Dxd4?, Lxd4, og sort sto utmerket. 9. -Db6.

Varianten 9. -d5. 10. Sxd5, Lg7 er verd et studium. Men endelig ikke 10. -cxd5. 11. Lxd5, La6?, for etter 12. Lc6 + koster det dronning og matt. 10. Df3

En på mange måter interessant stilling som fortjener et diagram.

I et matchparti fra 1930 mellom Rödl og Engels ble fortsettelsen 10. -Lf5. 11. exd6, exd6. 12. 0-0 med utmerket spill for hvit. En annen mulighet er 10. -d5 som fører til kjedeligheter

etter 10. Sxd5. Men sorts valg er fra asken til ilden og kan bare forsvares med at han fikk en død i skjønnhet. 10. -dxe5? 11. Lxf7 +, Kd8. 12. 0-0-0 +, Kc7. 13. Sd5 +!

Henrettelsen foregår på hurtigste måte.

13. -cxd5. 14. Dc3 +, Dc6. 15. Lxe5 +, Sxe5. 16. Dxe5 +, Dd6. 17. Dc3 +, Kb6.

Å forsøke 17. -Dc6 går ikke siden tårnet på h8 nu rolig kan slåes. Så lenge sort kan sjakke på f4 og ta løperen, er tårnfangsten lite attraktiv.

18. Txd5, Df4 +. 19. Kb1, e6. 20. Tb5 +!

Nydelig.

20. -Kxb5. 21. Le8 +, oppgitt.

Komm. av Rich. Wicklund-Hansen).

KONGEINDISK

Hvit: Børge Svanholm,
Hammerfest.

Sort: Svein T. Haukland.

NM 1977, klasse 3.

1. d4, Sf6. 2. c4, g6. 3. Sc3, Lg7. 4. e4, d6. 5. Sf3, 0-0. 6. Le2, e5. 7. d5, Sbd7. 8. 0-0, Sc5. 9. Dc2, a5. 10. Lg5, h6. 11. Le3.

Varianten 11. Lh4, g5, 12. Lg3, Sh5 fører til gunstigere spill for sort.

11. -Sg4. 12. Lxc5, dxc5. 13. h3, Sf6. 14. Sxe5, Sxd5. 15. cxd5.

Hittil er alt ifølge kokeboka. På 15. Sxf7? følger 15. -Sb4. 16. Sxd8, Sxc2. 17. Tac1, Sd4, og springeren på d8 er fanget. 15. -Lxe5. 16. f4, Ld4 +. 17. Kh1, Dh4.

Børge Svanholm

Bobby Fischers trekk, bl. a. brukt mot Gligoric i olympiaden 1970. Alternativet er 17. -c6.

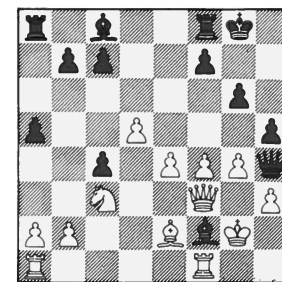
18. Dd3, Lf2?

Begynnelsen på en gal plan. Sort går til et dristig kongeangrep, men med for lite skyts. Spiller imidlertid hvit 19. Df3? følger 19. -Lg3 med den avgjørende truselen Lxh3 og lett vinst for sort.

19. g4!

Det eneste riktige! Nøytraliserer sorts Lc8 og forbereder Kg2 med trusel mot Lf2 og erobring av h-linja.

19. -h5. 20. Kg2, c4. 21. Df3.

21. -hxcg4. 22. hxcg4!

På 22. Dxf2, Dxb3 + . 23. Kg1, Kg7. 24. Dg2, De3 + kan sort fiske i rørt vann, og denne fornøyelsen ville jeg ikke gi min venn fra Vestlandet. Nå må han i stedet gå til full retrett av sine styrker, og hvits motangrep lar ikke vente på seg. 22. -Ld4. 23. Th1, Df6. 24. e5, Dg7. 25. Se4, f5. 26. Sg5!

Det er denne springeren som avgjør partiet. 26. Sf6 + med kvalitetsgevinst ser godt ut, men det følger 26. -Txf6. 27. exf6, fxe4 med uklar stilling. 26. -Lxe5.

Desperasjon, men sort står allerede til tap, og teksttrekket er like godt som noe

annet. 27. Th7, Df6. 28. Tah1, fxe4. 29. De4, Lf5?

Taper øyeblikkelig, men på 29. -Lxb2 følger 30. d6!, b5. 31. Dd5 +, Le6. 32. Th8 +, Dxb8. 33. Dxe6 +, Kg7. 34. De7 +, Kg8. 35. Txb8 +, Lxb8. 36. Dh7

matt. 30. Dxe5, oppgitt.

Sort må bytte dronning pga. truselen Th8 +, og deretter følger matt med de hvite tårn på h8 og h7.

(Komm. av Børge Svanholm).

Hva gjør du
for å skaffe nye
medlemmer i din
sjakkklubb

Alt i
utstyr for de fleste
bilmerker!

TREKK TIL

A/S BILMATERIELL

Hålogalandsgt. 83, 8000 Bodø
Telefon (081) 22 668

Hos oss kan du
se Sigdals nye
kjøkkenlinje

11 fornuftige løsninger

Med 5 nye utførelser har Sigdal tilsammen 11 forskjellige frontalternativer.

Sigdal Tre: Eik Western Style, Nettefinér, Gran Naturell, Gran brunbeiset, Lys eik finér.

Sigdal Laminat: Teak-, Pecan-, Antikk eik utførelse.

Sigdal Malt: Hvit, Orange, Mokka-brun.

Nyheter:

- Treskuffer • Formede benkeplater • Brun innredning
- Håndtak • Oppvaskbenk med «Bølgebryter» • Glassdører
- Sider i frontutførelse

Hammerfest — Tlf. 12 288

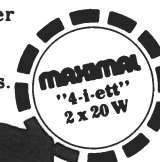
MAXIMAL

«4-i-ett» med høyttalere for kr. 3.390.-

- 4-bølgers radio m/ stereodekoder
- 2 x 20 W Sinus forsterker m/ ambiofoni
- Automatisk platespiller
- Stereo kassettpiller for normal eller chrom-dioxydbånd (CrO₂)
- 2 stk. 2-veis høyttalere m/ Dome Tweeter.

Antenneledning, 2 stk. mikrofoner og CrO₂-kassett inkludert i prisen.

Japansk kvalitet til fornuftig pris.

Maximal lydkvalitet
kan høres hos:

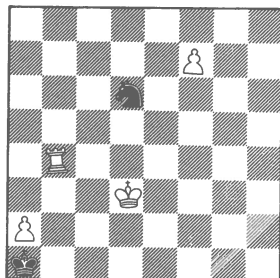
RADIO & TV-SERVICE
Tlf. 61457 Harstad

PROBLEMSJAKK

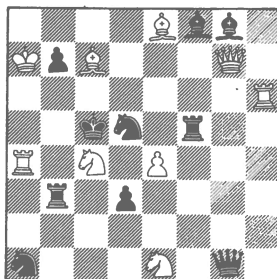
v./Nils A. Bakke

29. Nils Rutberg
Svenska Dagbladet
4/2 1923

Matt i 3 trekk.

30. W. A. Beers
Atlanta Journal 1934

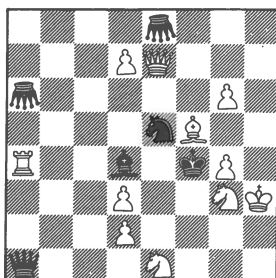
Matt i 2. trekk.

31. August Jenssen
1137. Magasinet for Alle
13/10 1945

Matt i 2 trekk.

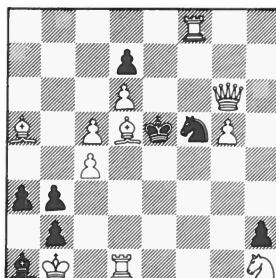
32. Nils A. Bakke
F 443. The Problemist.
Juli 1978

Matt i 2 trekk.

(Gresshoppene på a6 og e8 hopper i rette linjer over en brikke og plasserer seg på nærmeste ledige felt bak overhoppet brikke).

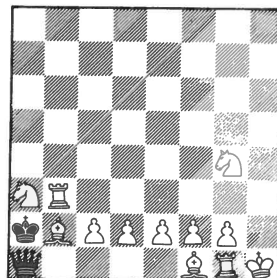
33. Alfred Karlstrøm
II Problema. Mars 1934

Selvmatt i 2. trekk.

(Hvit begynner og tvinge svart til å sette hvit matt).

34. Nils A. Bakke
Versjon 8745.
Schach-Echo 1976

Refleksmatt i 2 trekk.

(Selvmatt, men i tillegg er både svart og hvit forpliktet til å matte i ett trekk, dersom muligheten er der).

I denne spalten handler oppgavene på ett unntak nær (nr. 34) om et tema som populært kalles **Springerhjul**. Det går i enkelhet ut på at en S utfører alle mulige trekk fra et bestemt felt, slik at vi får 8 variasjoner. Dersom en S skal lage S-hjul, må den være plassert innenfor kvadratet c3 - c6 - f6 - f3 på et vanlig diagram.

Den fortryllende nr. 29 viser at ideen kan framstilles med bare 6 brikker, altså i **miniatyr** (inntil 7 brikker). Hvit utfører i denne oppgaven noe vi problemister kaller **FANGST**, kort og godt kverking av en brymsom svart brikke for at svart skal bli nødt til å svekke seg selv — her ved Kxa2.

Fra S-hjul, korrespondert med 8 S-fangster, går vi over til nr. 30, som har koplet 7 svarte linjesperinger til S-trekkene. Det finnes en oppgave som har 8 sperretrekk av en svart S, men forfatteren måtte da bruke 2 svartfeltede løpere i den svarte hæren. Dessverre har jeg ikke «gjenfunnet» sistnevnte oppgave i mine høyst usystematiske oppgaveklipp, så leseren får bare tro meg på mitt ord.

Jenssens nr. 31, som er laget i krigsårene, viser igjen noe nytt — nemlig fortsatt forsvar, utført i et S-hjul. Temaet fortsatt forsvar trenger en nærmere forklaring: På hvits trusel etter hvits første trekk (f4 matt), kan svart forsvare seg med å **fjerne helt ff-brikken** (Sf2) (i nr. 31 Se4). Det oppstår da en undertrusel, nemlig Dxa5 matt. Denne nye truselen

kan svart forsvare seg mot ved å plassere ff-brikken på andre felt — men da oppstår hele tiden andre svekkelser, som skaper nye hvite matter. Nøkkeltrekket i nr. 31 har det vært umulig for forfatteren å få vellykket.

Svart har 2 sjakker til rådighet i utgangsstillingen, men til gjengjeld har det lyktes Jenssen, som den eneste i hele verden å framstille fullt ff sammen med svart S-hjul uten hvit dual etter likegyldig S-trekk!

TLF 42000
KONGENSGT 44
8500 NARVIK

RESTAURANT

**I Narvik går vi
selvfølgelig på**

MALMEN

GRILL — BAR — DANCING

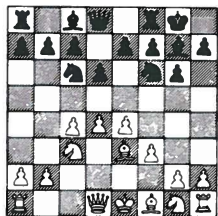
Med alle rettigheter!

Åpent hver dag fra kl. 11.00
(Søndager fra kl. 17.00)

Nr. 32 har, takket være bruk av to hendige fantasilbrikker, temaet Anti-Goethard, utført av et svart S-hjul. Etter innledningstrekket truer hvit med å frigjøre en bundet svart brikke, da den frigjorte brikken (Ld4) ikke kan besvare trusselen, fordi en annen svart brikke sperrer den (Se5). Svart forsvaret seg med å oppheve sperringen av egen brikke, og det oppstår nye matter (Anti-Goethard).

Karlstrøm demonstrerer elegant hvordan en S kan nøytraliseres ved binding. I nr. 33 bindes Sf5 7 ganger! Riktignok hører «bare» 6 sperringer med til S-hjulet.

Sc6!?

Heikki Westerinen

SKACKEBULLETTINENS FORLAG

SJAKKVENER!

VÅRE ANNONSØRER ER OGSÅ
VERDT ET INNGÅENDE
STUDIUM

LØSNINGER

29. 1. f8T! med trektvang. Springerens blir slått i 2. trekk. (NB! Av hvit K på c4 og e4), og etter 2. -Kxa2 følger matt med det forvandlede T i a-linja. Et fint poeng er 1. f8D?, Sf7! 2. Dxf7 matt!

30. 1. Sa5, truer

31. 1. ef3: truer 2. f4 matt.

Sf2	(likegyldig trekk)	2. Da5: matt
Sd2	(fortsatt forsvar)	2. Sd3: "
Sc3	"	2. Ld4: "
Sc5	"	2. Td5: "
Sd6	"	2. Te7: "
Sf6+	"	2. gf6: "
Sg5+	"	2. Tg5: "
Sg3:	"	2. Dg3: "

S-hjul og fortsatt forsvar.

32. 1. Df6, truer 2. Le4 matt

Sg6:	2. Lg6: "
Sf7	2. Sh5: "
Sd7:	2. Ld7: "
Sc6	2. Le6: "
Sc4	2. Se2: "
Sd3:	2. Ld3: "
Sf3	2. Sg2: "
Sg4:	2. Lg4: "

S-hjul og anti-Goethard.

33. 1. Dh5, Kf4. 2. Te1! a2 matt

Sg3.	2. Dh2:!	a2 "
Se3.	2. De2:!	a2 "
Sd4.	2. Lc3:!	a2 "
Sd6:	2. Lc7:!	a2 "
Se7.	2. De8:!	a2 "
Sg7.	2. Dh8:!	a2 "
Sh6.	2. Dh6:	a2 "
Sh4.	2. Dh4:	a2 "

S-hjul, besvart med 6 hvite bindinger (+ 1 binding etter K-trekk).

34. 1. Se5, med trektvang.

Db2:	2. Sd3, Dh8	matt
Db1.	2. c3, Dh7	"
Dc1.	2. d3, Dh6	"
Dd1.	2. e3, Dh5	"
De1.	2. f3, Dh4	"
Df1:	2. g3, Dh3	"

6 bivalver (åpning for en linjefigur, samtidig som det sperrer for en annen linjefigur).

2. T c 4 m a t t

Se7.	2. Td6	matt
Sf6.	2. Df8	matt
Sf4.	2. Dg1	matt
Se3.	2. Dd4	matt
Sc3.	2. Sd3	matt
Sb4.	2. Lb6	matt
Sb6.	2. Sb7	matt
Sc7.	2. Dc7	matt

De 7 første S-trekkene utfører linjesperringer. pluss fotostat av resten

Consul

KONFEKSJONSFABRIKK A/S
Haugåsstubben 8 — (045) 86 031
Postboks 89 — 4001 Stavanger

Den moderne skredderen

Se «sjakkjakken» og andre festlige antrekk hos:

Howlid & Co A/S, Andenes
Otto Koch, Bodø
Sambo, Bodø
Edm. Jonassen Eftf., Brønnøysund
EPAS Einar Pedersen A/S, Fauske
Bolle & Co, Finnsnes
Oswald Kjær, Finnsnes
E. Angel Olsen, Hammerfest
Sverre Pedersen A/S, Harstad
T. Danielsén, Honningsvåg
B. Hamres Eftf. Kirkenes
Ludv. Håkonsen, Leknes
Rana Samvirkelag, Mo i Rana
B. T. Lund, Mosjøen
Torfinn Bolle, Narvik
Finns Magasin, Rognan
Sands Konfeksjon, Sandnessjøen
H. M. Jacobsen, Sortland
Lofoten Konfeksjon, Svolvær
Gerh. Holthe, Tromsø
Brdr. Johannessen, Tromsø
A. Dørum Persen, Vadso
Utstyr Bertheussen, Vardø

TERYLENE

**NORD-NORSK
SJAKK**

GSPORT

*Et hestebode
foran—*

HER FINNER DU OSS:

ANDSELV:

G-SPORT ANDSELV
Tlf. 089-30 000 – 2437

BODØ:

ARVID BÖCKMANN, Tlf. 081-20676
SUNDBY & GUNDERSEN, Tlf. 081-22 352

BØ I VESTERÅLEN:

JERNVAREN A/S, tlf. 012-210

BÅTSFJORD:

MATERIALHANDELEN, Tlf. 085-89 191

FINNSNES:

SENTRUM SPORT A/S, tlf. 089-40 187

HARSTAD:

SPORT A/S, tlf. 082-62 451

MELBU:

OTTO DRAGLAND A/S, tlf. 012-80

MYRE:

EDV. ERIKSEN EFTF., tlf. 012-123

NARVIK:

H. LANGSETH A/S, tlf. 082-42 381

ROGNAN:

ROGNAN SPORT, tlf. 081-48 300-132

SORTLAND:

SIGURD PEDERSEN, Tlf. 012-60

SULITJELMA:

SPORT ELECTRONIC, tlf. 081-46 390

TROMSØ:

ANDRESENS VAABENFORR., tlf. 083-82 403

BRØDRENE SÆTHER A/S, tlf. 083-83 042

VADSØ:

LEIF BJERCK A/S, tlf. 085-51 335

ALT I SPORT SOMMER OG VINTER